

Mededelingenblad

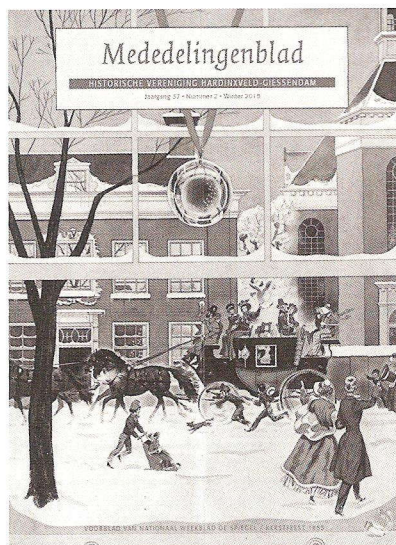
HISTORISCHE VERENIGING HARDINXVELD-GIESSENDAM

Jaargang 37 • Nummer 2 • Winter 2015

Inhoudsopgave

Van de voorzitter	1
Activiteiten en bestuursmededelingen	2
Rectificaties	7
Op z'n Giessendams	8
Interview: actieve vrijwilliger in beeld	9
Najaarslezing	10
Veteranenbijeenkoms	11
Visserstruien	13
Van de werkgroep Genealogie	16
Kwartierstaat van Janny F. van der Plas	17
Afscheid Janny Teeuw	22
Oud minister Job de Ruiter en de HV	23
Wie (her)kent...	26
Schenken	27
Recensies	30
Kerstnacht	32

Omslag:

Uit de nalatenschap van Nel Walraven: de voorpagina van nationaal weekblad 'de Spiegel' uit 1955

Bestuur

T. Sluimer	Parallelweg 126	3371 GE H'veld-G'dam	0184 - 616107 (voorzitter)
W. F. van de Bree-Ooms	Buitendams 77	3371 BB H'veld-G'dam	0184 - 614563 (secretaris)
A. Kampman-Timmer	Van Leeuwenhoekstraat 71	2984 EG Ridderkerk	0180 - 428594 (penningmeester)
M. J. A. de Haan	Buitendams 4	3371 BL H'veld-G'dam	0184 - 616586 (archivaris)
Joh. van den Bout	Rivierdijk 197	3372 BM H'veld-G'dam	0184 - 616450 (lid)
F.L. van den Heuvel	Alblasstraat 2	3371 SB H'veld-G'dam	0184 - 614154 (lid)
N. Scheijgrond	Houweningeweer 25	3371 PP H'veld-G'dam	0681247107
A. van Lopik-de Jong	Damstraat 1	3371 AC H'veld-G'dam	0184 - 612232 (lid)

COLOFON

Uitgever

Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam

Eindredactie

A. van Lopik-de Jong

Redactieleden

W.F. van de Bree-Ooms,
A. Dubbeldam-van der Waal van Dijk,
M.J.H. de Haan
A. van Lopik-de Jong

Foto's

Fotoarchief van de Historische Vereniging, e.a.

Vormgeving en opmaak

F.L. van den Heuvel

Druk:

De Groot Drukkerij, Goudriaan

Oplage

1.000 ex.

Redactieadres

E-mail:

info@hv-hardinxveld-giessendam.nl

Het mededelingenblad verschijnt tweemaal per jaar en is gratis voor leden en zusterorganisaties.

Losse verkoopprijs: €3,50

Copyright

Overname van artikelen of gedeelten daarvan is toegestaan mits vermelding van de bron en toezending van een exemplaar.

De minimumcontributie bedraagt €15,00 per jaar. Voor leden tot 18 jaar en ouder dan 65 jaar €12,50.

Bankrekening: NL65 RABO 03250 99138 of NL68 INGB 00038 79669. Bij elke betaling s.v.p. duidelijk uw lidnummer vermelden en het bedrag dat u betaalt. Donaties zien wij graag tegemoet. Zie voor meer info: www.hv-hardinxveld-giessendam.nl

Van de voorzitter

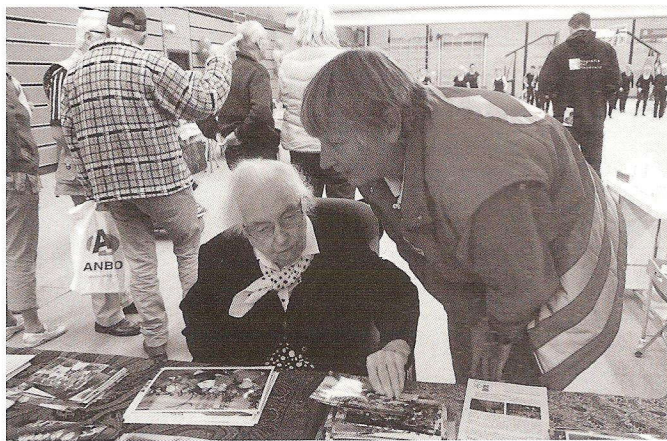
Teun Sluimer

De prachtige, kleurrijke herfst van dit jaar geeft, naast schitterende beelden, ook het besef van verzadiging. Onze vereniging vertoont dezelfde kenmerken.

De kleur gaven we door de volgende activiteiten: Al maanden wordt er iedere dinsdagavond gewerkt aan het moderniseren van onze website. Met veel energie en uithoudingsvermogen zijn Fred, Jaap en Frederique daar wekelijks mee bezig. Bezoekt u onze website eens en geef uw mening.
www.hv-hardinxveld-giessendam.nl

Ook tijdens de jaarlijkse braderie kregen we veel bezoekers. Veel oudere publicaties gingen over de tafel en zoals altijd was er grote belangstelling voor de oude foto's.

De Open Monumentendag stond in het teken van Kunst en Ambacht. In De Zwaan waren werken van plaatselijke kunstenaars tentoongesteld waar grote belangstelling voor was. In De Koperen Knop oude ambachten en Marijke Bongers hield Open Huis in haar brei- en haakatelier Sweet and Simple Stuff XXX in de Peulenstraat.

Dag van de Ouderen. De oudste inwoner.

Op 1 oktober werd, zoals ieder jaar, de Dag van de Ouderen georganiseerd. Dit jaar in sporthal De Wielewaal met veel informatiestands gericht op 50-plussers en presentaties door en voor ouderen. De HV was aanwezig met een stand en een presentatie van oude foto's van De Kaai tot Den Bout en tot Giessen-Oudekerk. Het was een gezellige, nuttige en drukbezochte dag. De oudste inwoner van Hardinxveld-Giessendam, de 100-jarige mevrouw Van der Plas-Kroon, was ook aanwezig.

Stookhuisje Binnendams

In de nalatenschap van Nel Walraven zit een uniek stookhuisje. Een Gemeentelijk Monument dat hoewel het in vervallen staat is, verdient om bewaard te blijven.

Samen met De Koperen Knop en met steun van de erfgenaam, de Diaconie van de Hervormde Kerk, doen wij pogingen om het huisje zorgvuldig af te breken en bij De Koperen Knop weer opnieuw op te bouwen. Dat klinkt simpel, maar de voorschriften en vergunningen zijn, naast de financiering, geweldige hobbels die genomen moeten worden.

Prachtige herfstkleuren zijn ook te herkennen in de verhalen die dorpsgenoten vertellen. Zeven van hun verhalen zijn vastgelegd op een DVD die aan alle leden van onze vereniging wordt verstrekt. Jaap Brunner uit Gorinchem heeft de beelden gemaakt en Gert Romijn heeft hierbij hand- en spandiensten verricht.

De renovatie van de Peulenstraat geeft ook nieuwe kleur. Wij hebben ons steentje bijgedragen door ons informatiecentrum opnieuw in de verf te zetten. U ziet het, de vereniging heeft nog altijd kleur, maar er is een vorm van verzadiging.

Met voldoening kijken we terug op een periode van 37 jaar. Mensen van het eerste uur hebben door de jaren heen vorm gegeven aan de HV. Dit kleurrijke gezelschap begint, net als de leden, enigszins te vergrijzen.

Om de vereniging sterk te houden is het van belang dat na de herfst een nieuwe lente aanbreekt en zullen we bij een jongere generatie belangstelling moeten wekken voor ons werk.

Activiteiten en mededelingen

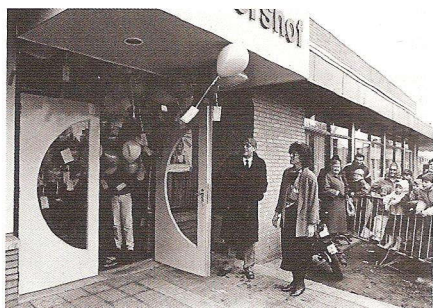
Braderie 20 juni

De braderie op zaterdag 20 juni jl. was een druk bezochte en gezellige dag in het centrum van Hardinxveld-Giessendam. Ook het HIC was de gehele dag open en voor het pand stond een kraam met te verkopen boeken, foto's, een puzzelwedstrijd, enz. Aan belangstelling geen gebrek. Zelfs zeven nieuwe leden konden we inschrijven op deze dag.

Opening 't Hart

Op 28 augustus jl. is de Drijvershof in Boven-Hardinxveld heropend en heet nu voortaan Partycentrum 't Hart.

Ons bestuurslid, Johan van den

De opening van 't Hart trok veel belangstellenden.

Bout, was bij de opening aanwezig namens de H.V. Hij heeft de eigenaar, de heer Van der Hil, twee fotoboeken aangeboden uit lang vervlogen tijd: een boek met foto's van de nieuwbouw van het gebouw en

een boek, eveneens met foto's, van de verbouw. Een blijvend geschenk als historisch document van een gebouw dat een belangrijke plaats inneemt in de samenleving van Boven-Hardinxveld.

◀ *De opening van het Drijvershof toentertijd door burgemeester van Wouwe.*

Bestuursmededelingen

Oproep boekje plaatselijke bakkerijen

We zijn als vereniging voornemens een boekje uit te brengen over de geschiedenis van de vele plaatselijke bakkerijen die er in Boven- en Beneden-Hardinxveld en in Giessendam zijn geweest.

We hebben al heel wat kopij en foto's binnen. We verzoeken u om nog meer kopij en foto's naar ons toe te zenden, want er zijn nog hiaten.

Eventueel kunt u ook uw verhaal aan ons vertellen.

Werkgroep Genealogie

Spreekuur iedere eerste vrijdagavond van de maand in het Historisch Informatie Centrum, Peulenstraat 243, van 19.00 tot 20.00 uur.

Openingstijden Historisch Informatie Centrum

Iedere zaterdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur, Peulenstraat 243.

Nieuwe eindredacteur en bestuurslid

Alie van Lopik-de Jong heeft deze taak per 1 oktober jl. overgenomen van Jannie Teeuw-van der Plas.

Digitale Nieuwsbrief

Op de website van de Vereniging kunt u zich inschrijven voor een digitale nieuwsbrief die u dan via een e-mail ontvangt. Op de webpagina 'ACTUEEL' vindt u de link hiernaartoe.

Start Open Monumentendag 2015

Tijdens een spectaculaire, ambachtelijke en kunstzinnige modeshow heeft prof. mr. Pieter van Vollenhoven op donderdag 10 september jl in Bergen op Zoom het startsein gegeven van de 29e Open Monumentendag. Dit was het hoogtepunt van een zeer gevarieerd dagprogramma, gericht op het thema van dit jaar: Kunst & ambacht.

Ruim 300 genodigden waren die dag aanwezig in Bergen op Zoom. Het programma begon

met een ontvangst in theater de Maagd, waar burgemeester Frank Petter iedereen welkom heette. Men had de gelegenheid om het onlangs gerenoveerde gebouw - vol kunst en ambacht - te bewonderen, er was een walking lunch en men kon een korte film bekijken. Vervolgens startte er vijf verschillende excursies waar de deelnemers zich van te voren voor hadden ingeschreven: historische stadswandeling, Grebbe wandeling, Ravelijnwandeling of een rondleiding op Fort de Roovere of Landgoed Mattemburgh. En-

thousiast en vol verwondering kwam men hier van terug. Vervolgens werd iedereen welkom geheten binnen de muren van stadspaleis Het Markiezenhof. De jeugdmonumentendag maakte het toneel compleet. Na mooie, heldere, duidelijke, serieuze en grappige woorden van prof. mr. Pieter van Vollenhoven was modetheater le Jardin de Couture het spectaculaire sluitstuk van de dag. Kostuumontwerper Ward Warmoeskerken en bloemsierkunstenaar Ben Clevers hebben hierin op spectaculaire en eigentijdse wijze Kunst en Ambacht samengevoegd. Prof. mr. Pieter van Vollenhoven verrichtte tijdens het modetheater de officiële opening.

Janny Teeuw-van der Plas

Nico Blokland, fotograaf

Open
MONUMENTENDAG

Open Monumentendag 2015 Hardinxveld-Giessendam

In ons dorp stond de Open Monumentendag ook in het teken van Kunst en Ambacht.

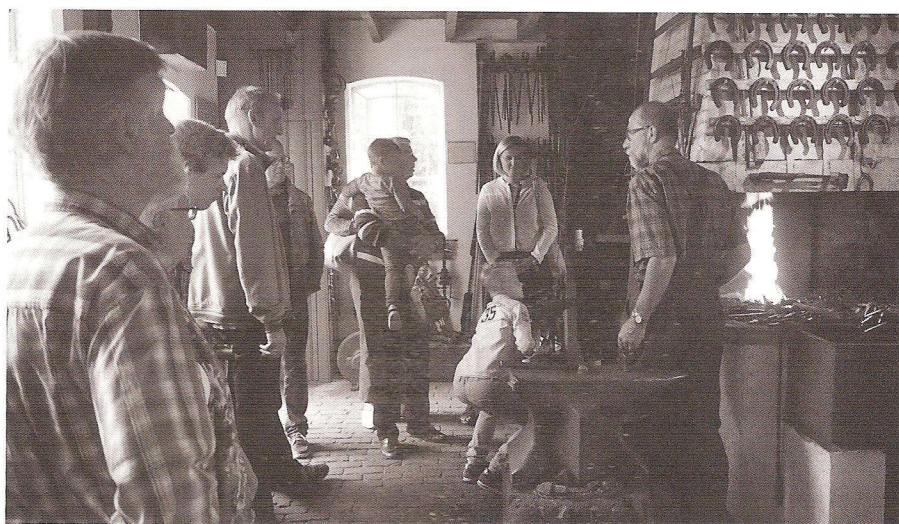
De Koperen Knop benadrukte het onderdeel Ambacht, de Historische Vereniging het onderdeel Kunst.

De plaatselijke kunstenaars waren uitgenodigd te exposeren in De Zwaan en het HIC en Marijke Bongers gaf in haar textielwinkel/atelier uitleg en demonstraties over haar werk en ideeën.

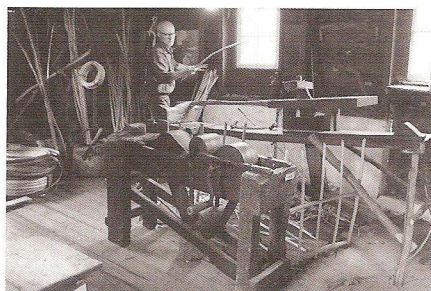
In het HIC waren sfeervolle foto's te zien van Nico Blokland

met als thema het Ambacht, genomen in de voormalige Hardinxveldse ijzergieterij. Boeiende beelden van Henk van Bennekum waren te zien in De Zwaan, maar ook interessante etsen van Arie Huisman en bij-

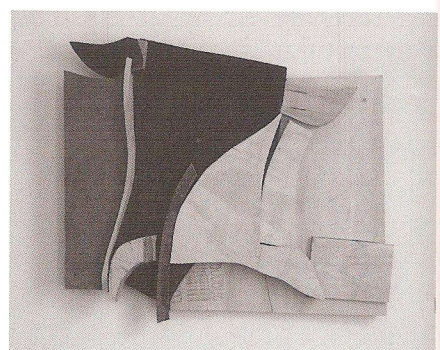
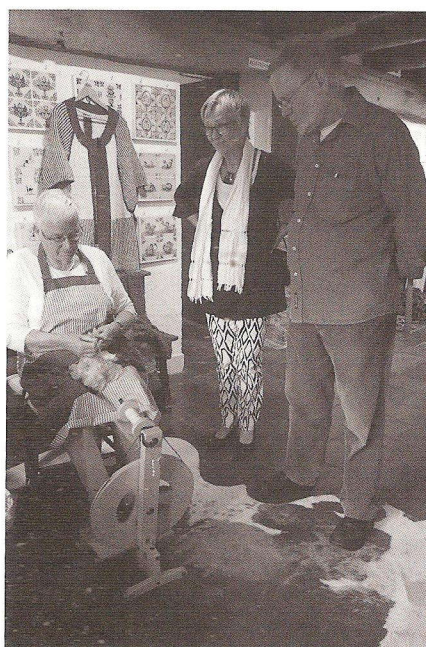
zondere houtreliëfs van Evert van Lopik. De gehele dag kwamen er bezoekers, daardoor was er een gezellige sfeer.

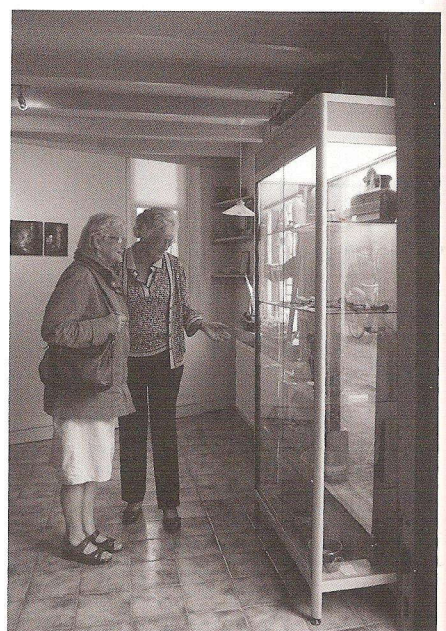
Dick Otten in de smederij.

Houtsculptuur, Henk van Bennekum

Houtreliëf, Evert van Lopik

Het Historisch Informatiecentrum

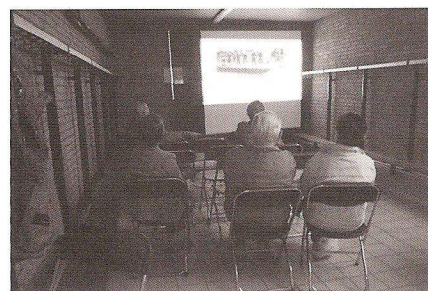
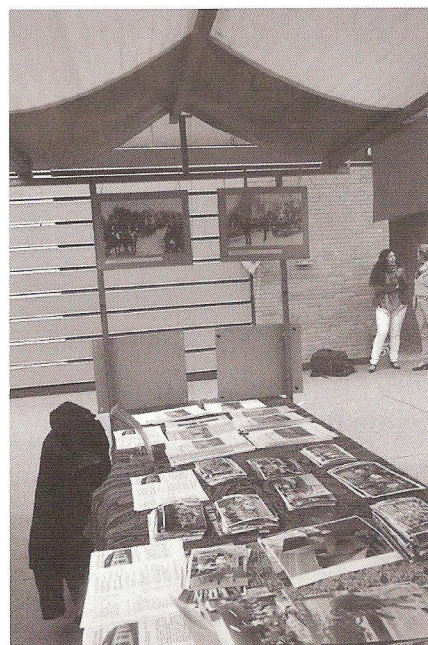
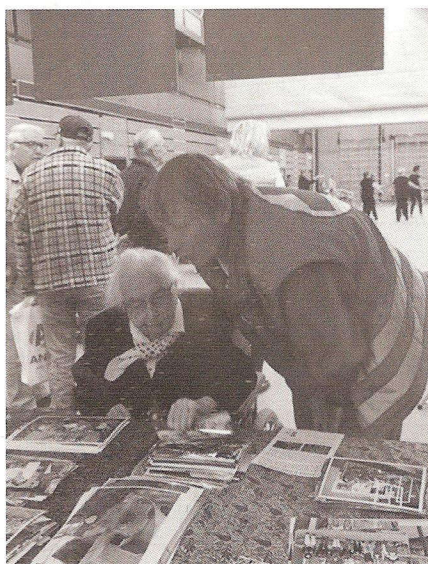
Dag van de Ouderen 2015

Op 1 oktober gaf ook de H.V. acte de présence met een kraam tussen de vele kramen in sporthal De Wielewaal op de Dag van de Ouderen. De kraam werd druk bezocht, het was een feest van herkenning.

De vele foto's die we hadden meegebracht kregen veel belangstelling. Daarnaast hield onze voorzitter Teun Sluimer twee maal een rondleiding door het dorp aan de hand van oude foto's die hij projecteerde in één van de kleedkamers van de sporthal. De kleedkamer was voor dit moment omgetoverd tot filmzaal.

Er was veel belangstelling voor

en men haalde aan de hand van deze foto's met elkaar herinneringen op uit het verleden. Deze dag was een groot succes en zeker voor herhaling vatbaar.

Sporthal de Wielewaal.

Erfgoeddag 2015 Janny Teeuw-Van der Plas

De Erfgoeddag wordt elk jaar georganiseerd door het Erfgoedhuis Zuid-Holland in samenwerking met de provincie Zuid-Holland. De dag wordt financieel mogelijk gemaakt door de provincie Zuid-Holland. Genodigden zijn medewerkers van culturele instellingen, zowel bestuurders als vrijwilligers en gedeputeerden van de provincie Zuid-Holland.

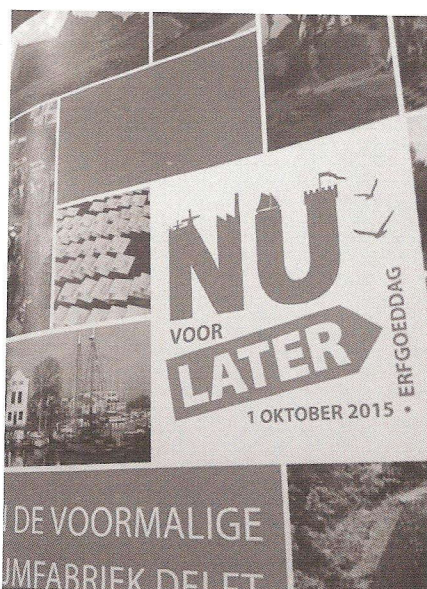
Dit jaar was het thema 'NU voor LATER' en de locatie de voormalige lijmfabriek Delft. Dit oude fabrieksgebouw is omgebouwd tot een theater en heet Lijm&Cultuur.

Een van de bestuursleden van de H.V., ondergetekende, heeft deze Erfgoeddag op 1 oktober jl. bijgewoond. Het was een mooi en vol programma, met plenaire sprekers als Jelle Brandt Corstius (journalist en programmamaker), Rik Jansen (SP gedeputeerde bij de provincie voor Milieu, Bestuur en Jeugdzorg) en Judith Tegelaers (directeur van het Erfgoedhuis).

Er werd gedebatteerd over het onderwerp: Wat is bereikt met de Erfgoedlijnen? De provincie ondersteunt zeven gebieden die een cultuurhistorische verwantschap vertonen, de zogenaamde Erfgoedlijnen. Deze zijn nog gedeeltelijk in ontwikkeling.

Het gaat om: Goeree-Overflakkee, de trekvaarten, de landgoederenzone, de Atlantikwall, de Romeinse Limes, de Oude Hollandse Waterlinie en de 'Waterdriehoek' Kinderdijk, Dordrecht en de Biesbosch. Uit de discussies kwam naar voren dat de ontwikkeling niet zo een-

voudig is. Er werken wel tweehonderd partijen mee en die samenwerking loopt niet altijd zo soepel. Hierbij speelt de financiële kant ook een grote rol. Na de lunch kon men kiezen uit

vier deelsessies. Ondergetekende koos voor een excursie naar de Koninklijke Porceleynse Fles. Het is de enige overgebleven Delftse aardewerkfabriek uit de 17e eeuw. Hier wordt het wereldberoemde Delfts Blauw nog steeds beschilderd, volgens eeuwenoude tradities, dus met de hand! Het was interessant om te zien hoe de taferelen op het aardewerk werden aangebracht. Eén kleur blauw, dat door het toevoegen van water lichter wordt. Het is eigenlijk aquarelleren. Na het beschilderen wordt het voorwerp in de oven gezet.

Ik had graag nog de deelsessie over het project Polderpad, waarin het cultuurlandschap het vertrekpunt is voor het maken van fiets- en wandelpaden door de polders, willen bijwonen. Dit is een onderwerp dat zijdelings

te maken heeft met de Historische Vereniging in Hardinxveld-Giessendam. Maar door omstandigheden moest ik eerder vertrekken. Het was een leerzame dag.

Boerderij en Erf

Ons nieuwe bestuurslid, Alie van Lopik, ging op 17 oktober jl. op stap met Boerderij en Erf. De jaarlijkse excursie voerde dit keer naar de Betuwe.

De dag begon met een lezing van Piet den Hertog over een eventueel te herbouwen boerderij dichtbij het stadje Buren. Aan de hand van oude tekeningen, waar hij eerst heel veel research voor heeft verricht, vond hij de waarschijnlijke plaats en omvang waar ooit een belangrijke kasteelboerderij met bijgebouwen en hooibergen heeft gestaan. Hoogst waarschijnlijk de kasteelboerderij van het zeer grote kasteel dat net buiten het stadje Buren stond.

Daarna gaf de geboren en getogen historicus Thijssen een boeiende diaprojectie over de geschiedenis van de inwoners van Buren en de verwevenheid met het huis van Oranje.

Na een wandeling door het stadje en de daarop volgende lunch vertrok het gezelschap per bus om te dwalen door de Betuwe langs de prachtige T-boerderijen. Een groot verschil met de boerderijen die in de Alblasserwaard te zien zijn. Volgens de gids, de heer Molthoff, te verklaren vanuit de Betuwse grondsoort en gewassenteelt. Het was een informatieve dag.

Rectificaties

In het vorige Mededelingenblad stond bij het artikel van Gert Huisman wel een klassenfoto van de Rehobothschool, maar niet die waar Gert zelf opstond. Van verschillende kanten kreeg Gert te horen dat men hem niet konden vinden. Daarom nu alsnog de juiste foto met de namen van Gert en zijn klasgenoten.

Klassenfoto Rehobothschool 1949 | Van links naar rechts;

1e rij: Kees Vlot - Boudewijn Vlot - Piet Wilschut - Jan Dukel - Piet Kraaijeveld (korte) Kees Vlot **2e rij:** Mary Meerkerk - Corrie van der Plas - Piets van Wijngaarden - Truida Vlot - Wil Hoeflaak - Lena van Beuzekom - Jannie van Dijk - Greeta van Wijngaarden - Cokkie Huisman - Dikkie Tromp - Corrie Huisman **3e rij:** Co van Houwelingen - Maaïke Kroon - Greetje Klein - Nel Boom - Lijnje de Hek - Anna Bor - Aagje Blokland - Aartje Klop - Rieka van den Ouden **4e rij:** Jacob Groeneveld - Klaas Huisman - Siem Hofman - Aart den Dikken Teunis Bos - Kees Korevaar - Huib de Hek - Flok de Ruiter - Joop Kraaijeveld **5e rij:** Wim van Houwelingen - Wim van der Vlies - Cor Nederveen - Jaap den Uil - Gert Huisman - Thijs Huisman - Andries de Hek en meneer M. Wilschut

Foutief gespeld

De heer Pim van der Hoff uit Gorinchem wees ons erop, en terecht, dat er een fout geslopen is op blz. 2 van het Zomernummer van dit jaar bij de Mededelingen, onder het kopje Drijverschuit en wel in de laatste alinea.

Het gaat in dat artikeltje over Hardinxveld en de verbondenheid door de eeuwen heen met de rivier, gesymboliseerd in o.a. de drijverschuit van de vereniging: 'Een symbool daarvan is de zalmschouw of drijverschuit, de HD1. Meer dan 100 jaar geleden gebouwd bij Van 't Hof in Den Bout. Enz.'

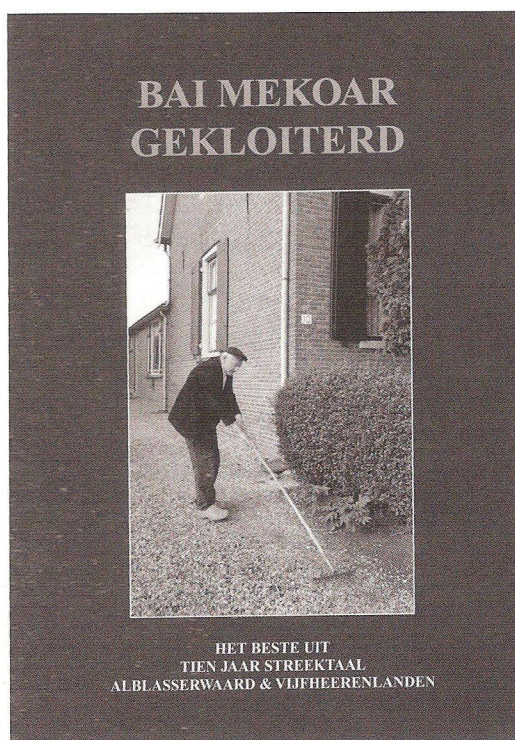
Dit moet zijn: op het scheepswerfje bij Van der Hoff.

(In 1963 is de werf, waar in die tijd nog sporadisch kleine binnenvaartschepen voor een opknapbeurt op de helling lagen, verkocht aan Rens den Breejen, die er een jachtwerf van heeft gemaakt. Nu is Pim Klop de eigenaar).

Gewijzigde versie kwartierstaat Van Houwelingen

Deze gewijzigde versie staat te lezen op onze website en de werkgroep Genealogie besteedt aandacht aan deze kwartierstaat in hun rubriek in dit Mededelingenblad.

Op z'n Giessendams

Eên rechs, êên averechs

't Was oorlog en zoas bekend was er bar wainig te ete. Op 't platteland was het wel wa beter as in de stad maor vetpot was 't lang nie. An geld had je niks en het ênige waor je wa mee kon, ware spulle om te ruile bij de boere. Het was ok maor mondechies maot, want de boere moste aon de Duitsers levere en as da te weinig was, waore de raope gaor.

Toen Jaones en Merie zo 's aoves bij de carrebid-lamp zatte te overlegge of da 't er nog wa geroole kon worde misschien, kwam 't idee op taofel om 'n gebreeje beddesprai, die ze bij 't trouwe van opoes hadde gekrege, te gaon ruile. Maor ja, zo'n sprai ruil je maor êêne keer en dan is 't weer op 'n houtjie bijte.

Merie kwam op 't idee om de sprai uit te trekke en van de wol sokkke te braie. As Jaones dan elke keer 'n paor rool, dan was de arremoei beter verdeeld. Zo gezeet, zo gedaon.

De week daarop gong Jaones op pad en na 'n paor keer bot gevonge te hebbe ha tie beet. 't Eerste paor sokke wier geroole veur melk en kaos en hij kreeg t'r de boodschap bij da tie over twêê weke terug kon komme.

Zo gezeet, zo gedaon en Jaones wier vaste leverancier van Meries sokke. Da ging 'n aordig pôôsie goed, moar an alles komt 'n end en zô ok an de sprai. Na 'n paor maonde ging Jaones de boerin vertelle dat dut 't leste paor sokke was gewist. D'r was nog maor sejet veur êêne sok en omda 'n boer twêê voete het, had zij daor niks an.

De boerin doch t'r anders over want ze zee: "Bring kommende week de leste sok ok maor, want ik trek die sokke toch uit om d'r 'n sprai van te braien en ik kom nog 'n stuksie te kort!"

Uit: Bai Mekoar Gekloiterd – Het beste uit tien jaar Streektaal Alblasserwaard & Vijfheerenlanden

INTERVIEW: actieve vrijwilliger in beeld

Alie van Lopik-de Jong

Naam: Johan de Bruin

Leeftijd: 67 jaar

Geboren: Giessendam

Waar: Buitendams 310 – De Kaai

Kennismaking

Onder het genot van een heerlijk kopje koffie met boterkoek maak ik kennis met de heer en mevrouw De Bruin. Zij wonen op een zonnig plekje in de Peulen en mijnheer De Bruin, Johan de Bruin binnen onze vereniging, kan zich nog herinneren dat deze wijk nog niet bebouwd was.

Geboren in Giessendam, toen het nog een zelfstandig dorp was. Johan benadrukt dit graag. Is daar kennelijk trots op. Het staat tenslotte ook zo in zijn paspoort.

Lidmaatschap HV

Na het kennismakingspraatje vraag ik hem hoeveel jaren hij al lid is van de Historische Vereniging. Johan vertelt dat hij ongeveer 25 jaar geleden besloot lid te worden toen hij bezig was met stamboomonderzoek naar zijn familie. Zijn vader bewoonde destijds een boerderij in Buitendams en hij wilde wel eens weten of zijn familie De Bruin altijd al in Giessendam had geboerd of dat ze misschien elders vandaan zijn gekomen. Hij kwam tot de ontdekking dat zijn familie van uit Langerak op de boerderij in Buitendams was neergestreken.

Zo ontwaakte zijn interesse voor streekgeschiedenis en gaf hij zich op als lid van de Historische Vereniging.

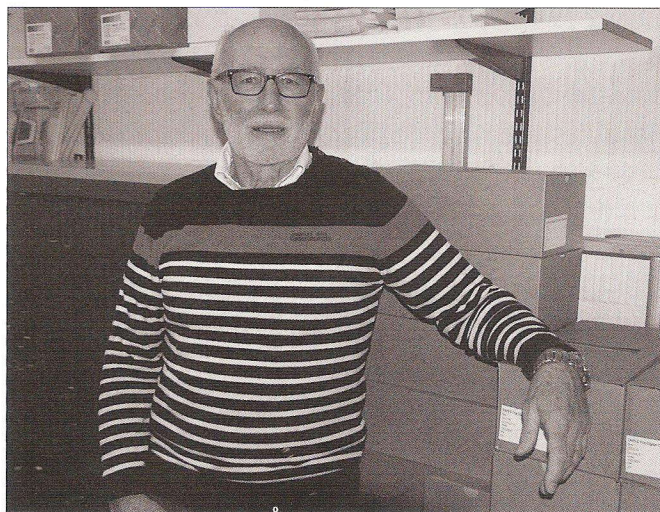
Interesse historie

In diezelfde periode vonden archeologische opgravingen plaats voorafgaand aan de aanleg van de Betuwe-lijn. Op het land, dat bij het voormalige boerenbedrijf van zijn vader behoorde, werd een boomstamkano uit een lindeboom opgegraven uit 5500-4500 voor Christus; bij archeologen bekend als de zogenoemde werkput 'De Bruin'.

Daardoor werd Johan de Bruin nog meer gegrepen door historie en volgt hij sindsdien alle publicaties van de Historische Vereniging op de voet.

In de vakanties laat het hem ook niet los. Samen met zijn vrouw maakt hij mooie reizen en bezoekt hij de historische hoogtepunten.

Zelf zegt hij hierover dat het niet zozeer de interesse voor historie is die hem drijft, maar zijn grote 'nieuwsgierigheid'.

Giessendammer

Geboren in Giessendam. Ook de vader van Johan was een Giessendammer maar zijn moeder kwam uit Hardinxveld. In die tijd nog een wereld van verschil. Zij heette Van 't Verlaat, een echte Hardinxveldse familienaam.

Johan en zijn gezin zijn het dorp niet altijd trouw gebleven. 21 jaar heeft de familie in Sliedrecht gewoond, het geboortedorp van mevrouw De Bruin. Op zeker moment kon hij in de Peulen weer een huis naar zijn zin kopen, langs de Giessen, en was hij terug in zijn geboortedorp.

Grote inzet voor de HV

Johan de Bruin is voor de Historische Vereniging van onschatbare waarde. Een man die niet zichtbaar is, maar vele uren achter de schermen zich inzet voor de verspreiding van alle poststukken naar de leden. Dit doet hij op een zeer zorgvuldige en correcte wijze. Tien jaar lang is hij nu bezorger in zijn eigen wijk de Peulen, maar de laatste vier jaren verzorgt hij daarbij alle post die verstuurd wordt en wordt rondgebracht naar de 893 leden van de vereniging.

Vijf leden wonen in het buitenland: België, Denemarken en Noorwegen.

Zijn vrouw helpt hem regelmatig met deze omvangrijke klus. Want minstens één maal per jaar krijgen alle leden een boek of een DVD toegezonden. Alvorens deze bij hen in de brievenbus glijdt, moet er heel wat gebeuren. Verpakt, geadresseerd, van een postzegel voorzien. De postzegels gaan alleen op de stukken van de 200 buitenlandse leden. De andere leden krijgen de post

thuisbezorgd door 19 bezorgers die Johan assisteren. Ook vrijwilligers. Dit gebeurt in de gemeenten Hardinxveld-Giessendam, Giessenburg en Sliedrecht. Het adresseren van de post gaat met adresstickers. Deze klus doet Johan samen met Jan Dubbeldam. Aan de hand van een Excellijst met de namen en adressen van alle leden controleert hij nauwkeurig of alles klopt alvorens het de deur uit gaat. Het up-to-date houden van deze lijst kost veel aandacht en tijd. Kerkbodes en huis-aan-huisbladen leest Johan wekelijks op rouwadvertenties na. Het is namelijk heel vervelend wanneer een familie een aanmaning toegestuurd krijgt dat de contributie niet betaald is en vader of moeder is reeds overleden. Men vergeet vaak dit zelf door te geven, evenals adreswijzigingen. Voor de buitenleden is dit een onoverkomelijk probleem.

Uw e-mailadres

Vorig jaar is een oproep gedaan aan alle leden om hun e-mailadres aan mijnheer De Bruin door te geven. Het zou de vereniging in de toekomst minder werk, minder papier en minder postzegels kosten. Johan heeft slechts 15% van de e-mailadressen binnengekregen.

Hierbij doet hij nogmaals een oproep om uw e-mailadres aan hem door te geven, zo u dit nog niet heeft gedaan: j.de.bruin01@hetnet.nl

Johan, hartelijk dank voor dit gesprek. We zijn als bestuur heel blij met zo'n actieve en 'nieuwsgierige' vrijwilliger zoals jij!

NAJAARSLEZING

Een drukbezochte najaarslezing op 24 november jl. in het Partycentrum 't Hart te Boven-Hardinxveld. De leden waren voor twee zaken gekomen op deze avond: uiteraard de lezing over Maastrichts Aardewerk door het verzamelaarsechtpaar Wim en Anke Meershoek uit Montfoort en de presentatie van de nieuwste DVD van de Historische Vereniging "In gesprek met..."

De boeiende lezing van Wim Meershoek werd vergezeld door heel veel afbeeldingen van bekend en onbekend Maastrichts Aardewerk vanaf 1836. Wim vertelde met veel kennis van zaken over alle periodes van het aardewerk van Petrus Regout, Sphinx, Société Céramique en de vele kunstenaars, ontwerpers en allen die betrokken zijn geweest bij de productie hiervan. Aardewerk dat bij onze grootouders en overgrootouders in de keuken te vinden was, maar dat ook te pronken stond, zoals gedenkborden en beeldjes. Omdat veel mensen er zorgvuldig mee zijn omgegaan is er veel bewaard gebleven. Inmiddels zijn het geliefde verzamelaarsobjecten. We zagen deze avond ook dat er naast het bekende

boerenbontservies nog verschillende serviezen zijn gemaakt met variaties op dit bloemmotief. Ook de onderkant van het servies, het stempel, kreeg tijdens de lezing veel aandacht. Uit de betekenis van de cijfers

en de letters is de ouderdom en de ontwerper van het stuk keramiek af te lezen.

De presentatie van de DVD was een intiem moment. De zes geïnterviewde autochtone dorpsbewoners die op de DVD hun levensverhaal vertellen waren aanwezig en kregen als eerste de DVD uitgereikt. Alle leden zullen eerdaags deze nieuwe historische uitgave in hun brievenbus tegemoet kunnen zien.

Veteranenbijeenkomst 23 juni 2015

Gert Romijn

Ze komen behoedzaam aangewandeld, allebei een wandelstok als steun en toeverlaat en zij zijn de eersten die in de kleine zaal van Restaurant Kampanje hun plaats innemen aan de fraai opge maakte tafels: Jaap van Dijk en Theo Roest.

Het is dit jaar voor de vierde keer dat de Gemeente Hardinxveld-Giessendam de oud-Indiëgangsters heeft uitgenodigd voor een ontmoeting met elkaar en met het verleden.

Maar ook een aantal "oudjes" die in Nieuw-Guinea hebben gediend en jongeren die nog niet zolang geleden in een oorlogsgebied zijn geweest, zijn aanwezig.

Langzaam maar zeker komen meer veteranen binnen, kijken even rond met een blik van: 'Aan welke tafel schuif ik aan?' Gaan zitten, staan dan toch weer op om de oude kameraden de hand te schudden.

Je woont dan wel in hetzelfde dorp, maar je ziet elkaar niet dagelijks meer: Overduin, Smit, Hoftijzer en Baardman, om er maar een paar te noemen. Zij hebben het duidelijk naar hun zin en al gauw gaan de verhalen over de tafel.

Henk Harrewijn en zijn vrouw komen binnen, de oud-veteraan uit Giessenburg met zijn lange staat van dienst op dit terrein. Hij woont tegenwoordig in Pedaja en hoort dus ook bij deze 'elitetroepen'.

Rond het middaguur komen burgemeester Augusteijn en de wethouders Baggerman, Boerman en Van Houwelingen binnen. Zij geven iedereen de hand. Maken korter of langer een eerste praatje en zoeken vervolgens

een plaatsje tussen de mannen en willen graag hun belevenissen horen over volk en vaderland ver weg.

Burgemeester Augusteijn treedt op als ceremoniemeester en heet iedereen welkom.

Hij zegt het van groot belang te vinden om bijeenkomsten als deze te beleggen.

Was het op andere jaren in het gemeentehuis, deze plaats, Restaurant Kampanje, is volgens de burgemeester ook geen verkeerde keus.

Hij zegt in zijn speech dat de mannen gedaan hebben wat hen werd opgedragen en hij spreekt daar zijn waardering over uit.

"Ga er maar aan staan, om op jonge leeftijd ergens ver van huis gedropt te worden, niet wetend wat er allemaal boven je hoofd hangt."

Dan geeft de burgemeester het woord aan Nieuw-Guinea veteraan Teun Sluimer.

Deze zegt als eerste, hoe kan het ook anders als voorzitter van de Historische Vereniging, dat hij deze vereniging hoog in het vaandel heeft staan. Zij heeft er voor gezorgd dat de publicaties zijn verschenen over De Indiëgangsters en de Merwedegijzelaars.

Hij verhaalt in zijn toespraak over zijn driejarig verblijf op Nieuw-Guinea. Hoe hij als achttienjarige jongen op het vliegtuig werd gezet. "Daar sta je dan moederziel alleen, maar toch is het de mooiste tijd van mijn leven geworden", aldus Sluimer.

Aan het eind van zijn betoog doet hij een oproep aan

de Indiëgangers om een volgende keer iets te vertellen over hun ervaringen daar in Indië. Hoe zij dit hebben beleefd. Hij zou dat graag willen horen.

Daar haakt Jaap van Dijk direct op in. "Daar wordt al aan gewerkt. Ik heb al een afspraak met iemand die onze verhalen komt vastleggen, dus wie weet."

De burgemeester bedankt de heer Sluimer voor zijn bijdrage maar komt nog even terug op zijn uitspraak "de mooiste tijd van mijn leven." "Was dat dan niet de tijd toen wij met elkaar in het college zaten?" zo wil hij graag weten. Maar Sluimer houdt voet bij stuk bij zijn eerder gedane uitspraak.

Ondertussen staat het personeel van Kampanje te popelen om de soep op te dienen, want die moet heet gegeten worden, toch? Het gezegde: Als katjes muizen, mauwen ze niet, gaat hier niet op, het blijft maar gonzen tijdens de maaltijd. De soep wordt dus niet zo heet gegeten.....

Na de belegde broodjes krijgt Wim Nijland het woord, ook een Nieuw-Guineaganger.

Hij vertelt op een poëtische wijze over het gebied van de rijzende zon en dat voor velen die daar geweest zijn de zon langzaam maar zeker onder gaat, want de groep Indiëgangers wordt jaarlijks kleiner.

Burgemeester Augusteijn bedankt ook Wim en denkt

dat velen van dit gezelschap een eigen herinnering aan dit mooie land en de periode daar zullen overgehouden hebben.

De burgemeester besluit deze veteranen bijeenkomst met de wens uit te spreken dat dit jaarlijks herhaald zal worden. Of hij er de volgende keer nog bij is kan hij niet zeggen, hij is een passant.

Jaap van Dijk wil dan nog iets vragen. Het ijzer smeden nu het heet is.

"Wij, de Indiëgangers, zouden graag zien dat het monument op de Sluisweg verplaatst wordt naar het plein bij het gemeentehuis. Waar het nu staat, sta je 'opgevoelen' tijdens de twee minuten stilte en je hoort altijd de A15." Hij zegt ook nog dat hij heeft begrepen dat er wel wat geld is voor dit project.

Burgemeester Augusteijn antwoordt dat hij deze wens al een beetje kent, maar dat hij er geen uitspraak over doet. Hij vraagt zich wel af wie hem de kennis over de

financiën heeft ingefluisterd. "Maar ik zie dat wethouder Boerman (financiën) bij u aan de tafel zit."

Met deze kwinkslag wordt een waardevolle bijeenkomst van de veteranen besloten.

Foto's in zaal Kampanje.

Foto's: Gemeente Hardinxveld-Giessendam, Katy van Houwelingen.

Visserstruien

Janny Teeuw-van der Plas

In het Fries Museum is van 17 oktober 2015 tot 18 augustus 2016 een bijzondere tentoonstelling te zien: BREIEN. Dat sprak mij aan en ik ben dus naar Leeuwarden gereisd om die expositie te bezoeken. Het is zeker de moeite waard; de oorsprong en geschiedenis van het breien, archeologische vondsten, alle soorten breiwerk van zeer fijn tot grof garen, het is echt geweldig. En wat mij als vrouw - opgegroeid langs de Merwede en geïnteresseerd in de breikunst en bovendien nog (ex)bestuurslid van de Historische Vereniging- het meest boeide: de oude visserstrui met zijn eenvoudige maar prachtige patroon die daar te pronken hangt. Een trui, vervilt, half versleten, wie weet hoe lang geleden gedragen door een visser. Dat bracht mij op de gedachte dat zulke truien toch ook gedragen moeten zijn door de zalmvisser van Hardinxveld, Werkendam en Woudrichem? Eigenlijk moet ik zeggen: gebreid (gebreeën) zijn door de vrouwen van de vissers. In het boek 'Hardinxveld en de Riviervisserij' van D.J. de Jong, vond ik niets over de werktruien die door de 'Kloppen', 'Vogels' en 'Stassen' werden gedragen. Wel vond ik een paar foto's in dit boek. Ook navraag bij de huidige visser Klop, gaf geen bevredigend antwoord. Men vond het gewoon dat er truien voor de mannen werden gebreid en dat patronen van moeder op dochter werden overgedragen. Ik wilde er toch meer van weten.

Grote rivieren

Op de rond 1900 heldere, nog niet door industrie vervuilde rivieren, is van oudsher veel gevestigd op zalm, steur, elft, witvis en paling. Op de Merwede en de Lek werd veel zalm gevangen. Zalmschouwen lieten zich door andere, krachtiger schepen ver de rivier optrekken, vaak tot in Duitsland, om van daaruit rivier afwaarts te vissen. Vanuit veel plaatsen werd dit soort visserij beoefend. Jammer genoeg zijn er nog nauwelijks foto's van vissers in truien uit die plaatsen gevonden. Uit drie plaatsen, Rotterdam, Woudrichem en Willemstad zijn wel oude foto's opgedoken. Dat er meer moeten zijn, staat als een paal boven water (om in scheepstermen te blijven).

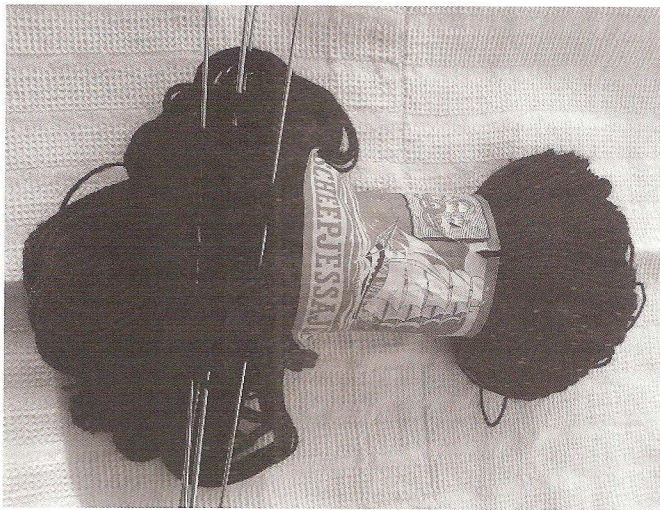
In het fotoarchief van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam is nog een foto gevonden die hiernaast is afgebeeld. Het betreft een Hardinxveldse visser, Bas Stasse, tussen zijn netten en in een trui. Maar helaas is het patroonmotief moeilijk te onderscheiden. Het is breiwerk, dat in ieder geval.

Oorsprong

De visserstrui werd vroeger waarschijnlijk gezien als een mooi uitgevoerde borstrok, een kledingstuk dat onder de kiel of het jak gedragen werd. Tijdens het

werk was het niet ongebruikelijk om in ondergoed te lopen, waardoor de trui in dat geval zichtbaar gedragen werd. Zo evalueerde de visserstrui naar we aannemen van ondergoed tot bovengoed, zoals dat in onze tijd ook met het T-shirt is gebeurd.

De Nederlandse visserstruien zijn sterk verwant aan de wollen truien die op de Britse, Ierse en Schotse ei-

landen werden gebreid. In de 14e eeuw bestonden er al contacten tussen vissers van deze en ook noordelijke landen zoals Noorwegen en Finland. Door de vele oorlogen kwam de visserij bijna geheel tot stilstand, maar omstreeks midden 19e eeuw bloeide de visserij weer helemaal op. Het gebruik om truien als bovenkleding te dragen, brak toen echt door. Het was het ideale kledingstuk voor de visserman.

Sajet

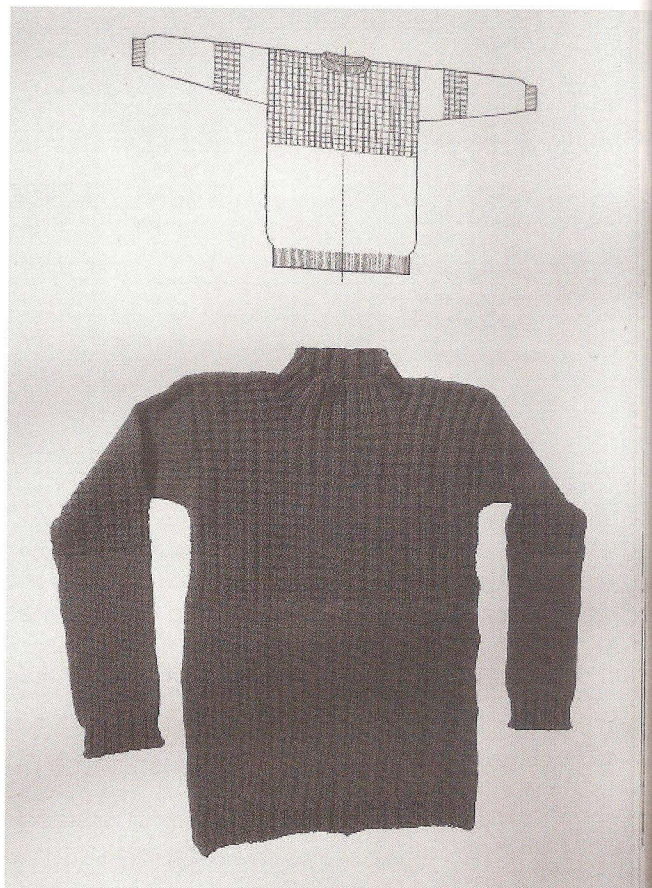
De visserstrui werd gebreid van sajjet, een zuiver wollen garen. Niet alleen onder de vissersbevolking was sajjet populair, maar ook in de rest van het land was het een huishoudbegrip. Kousen, sokken, borstrokken en wanten werden gebreid van deze wol en het was overal verkrijgbaar en betrekkelijk goedkoop. Zwart, Nassaus blauw en beige waren de meest gebruikelijke kleuren. Wie herinnert zich niet de gebreide borstrok uit zijn kinderjaren? Een beetje kriebelig, dat wel... Een meisje moest al jong kunnen breien, de handwerkjuf op school, opoe of moeder leerde het wel. Een kous breien was het moeilijkste, maar zo leerde men ook rondbreien om later een visserstrui te kunnen breien. Het was een ontspannende bezigheid voor de vissersvrouw, zittend met andere vrouwen kon zij al pratende breien aan de trui voor haar echtgenoot.

Model

De visserstrui werd gebreid als T-model. Een eenvoudig model dat door elke breister werd gebruikt. De bovenwijdte plus 4 tot 6 cm bepaalde de omvang. Tweederde van de totale lengte werd met vier of vijf dunne naalden rondgebreid tot aan armsgathoogte. Daarna werd het werk gesplitst en op twee naalden, zowel voor als achter, apart opgebreid. De achterkant bleef helemaal recht. Het voorpand werd in drieën gedeeld en de schouders werden aan elkaar gebreid. Daarna de hals, soms met een boordje of ribbelrandje. De mouwen werden weer vanaf de schouder aangebreid. Dit was heel handig, want zo kon men versleten mouwen aan de onderkant gemakkelijk aanbreien en aanpassen aan de gewenste lengte. Er kwam geen naainaald aan te pas. Het model was dus niet moeilijk, maar het inbreien van de motieven vergde veel aandacht.

Motieven

Een visser leidde een leven vol gevaar, ontberingen en onzekerheid. Komt er storm, is er wind in de zeilen, is er vis? Het was altijd spannend als het schip de zee opvoer. Deze afhankelijkheid van de elementen maakte dat de vissers erg veel waarde hechtten aan

symboliek. Ook in hun truien werden daarom motieven verwerkt met symbolische betekenissen. Niet zonder reden gooiden de vissers de netten uit met de woorden 'op hoop van zegen'.

De meest gebruikelijke motieven die in de truien verwerkt werden, stonden in direct verband met de zee, de visserij en de vissersschuit. Kabels, vlaggetjes, visgraat, ribbels, golfjes, het anker, een zeil en het Gods oog of de bloem. De breisters gebruikten ook vaak hun eigen fantasie door de motieven te combineren, of er de initialen van hun man in te breien. In Scheveningen bestond de gewoonte dat op de dag dat de huwelijksdatum werd afgesproken, de aanstaande bruid direct begon met het breien van een visserstrui voor haar bruidegom.

Praktisch

Uit zuinigheid werden de truien vaak alleen aan de voorkant van motieven voorzien. Glad breiwerk met alleen tricotsteek kostte minder wol. Het had ook nog een voordeel, de voorkant kon van de achterkant worden onderscheiden. In de visserstrui zaten geen naden om wind en water geen kans te geven. Was de trui nat geworden door een golf water dan kon op een stok door de mouwen de trui te drogen worden gehangen.

Ze waren nauwsluitend en dicht (vast) gebreid met dunne naalden. De mouwen waren aan de korte kant om de handen en onderarmen vrij te houden voor het werk. De kwetsbare boorden, die sneller sleten, werden vaak met een dubbele draad gebreid.

Er bestond nog geen elastiek, dus om het uitlubberen te voorkomen, reeg men een koordje door de hals om de kou buiten te houden. Dit was een typisch kenmerk van een Nederlandse trui.

Hygiëne

De truien werden nooit gewassen en vaak niet eens uitgetrokken. Het was hard werken aan boord, geen tijd om je te verkleden. Het gevolg was dat de truien vies en vet waren, maar dat had als voordeel dat ze nog waterafstotender en winddichter werden.

De truien werden tot in het oneindige gestopt en opnieuw aangebreid. Vaak was het oude garen niet meer beschikbaar en dan gebruikte de breister wat er voorradig was. Soms een andere kleur of dikte. Was er niets meer te verstellen en was de trui tot op de draad versleten, dan werd de trui een dekzwabber of poetslap.

Herkenning

In een tijd dat paspoorten en identiteitsplaatjes nog onbekend waren, was een eenvoudige manier van herkenning van het allergrootste belang. In vreemde havens moest op de een of andere manier gezien worden waar men vandaan kwam. Bij de vissers speelden de truien daarin een grote rol. In ons land droegen de vissers truien met motieven die plaatselijk bepaald waren. In veel gevallen was het zelfs mogelijk een verdronken visser aan de hand van zijn trui te herkennen, zelfs na lang verblijf in het water. Soms waren het niet de motieven, maar de kleuren die voor herkenning zorgden. Zoals in Bretagne en Ierland. De bekende Noorse truien vormden een uitzondering. Deze truien zijn niet ontworpen door vissers, maar door herders. De verwerkte motieven verschilden van dal tot dal.

De dood eruit

Ik las een opmerkelijke anekdote over een vissersvrouw die bezig was aan een trui voor haar man. Toen haar man niet van zee terugkeerde, was de trui nog niet af. Er was dus geen nieuwe trui meer nodig. De pennen gingen eruit, het breiwerk werd uitgetrokken en de wol werd een jaar lang in de kast gelegd. Toen pas was de 'dood' eruit en kon met de oude wol aan een nieuwe trui begonnen worden.

Bron: Visserstruïen 2 Stella Ruhe.

Foto's uit 'Hardinxveld en de Riviervisserij' en uit de collectie van de H.V.

Van de werkgroep Genealogie

Arie Verhoef

Spreekuur in de bieb

In verband met het niet meer op orde zijn van de programmatuur en de haperende computer heeft de werkgroep besloten om het maandelijks spreekuur in de bibliotheek aan de Pietersweer te beëindigen. Vanaf de eerste vrijdag van november wordt het spreekuur gehouden in ons Historisch Informatie Centrum aan de Peulenstraat 243. Het spreekuur vindt iedere eerste vrijdag van de maand plaats van 19.00 tot 20.00 uur. Gehoopt wordt dat, onder meer vanwege de koopavond op vrijdag, het aantal bezoekers toeneemt.

Genealogie

Reactie op de kwartierstaat van **“Jacobus Johannes van Houwelingen”**, die in het vorige nummer van ons Mededelingenblad was opgenomen. Wij hebben daarop een drietal reacties gekregen. Reacties in de vorm van correcties en aanvullingen. Fijn dat we zulke serieuze lezers hebben, waarvoor onze dank aan de heer René van Dijk van het Regionaal Archief te Gorinchem, alsmede de heren Stasse en De Rover. Daar het bij ons gebruikelijk is dat wij maximaal zes generaties in ons blad opnemen is het toch wel fijn dat wij in ons archief wel verder gaan als deze zes genoemde. Voor degenen die daar belangstelling voor hebben bestaat de mogelijkheid om iedere zaterdagmorgen in ons Centrum daarvan inzage te krijgen.

Hoog bezoek

Op 19 augustus 2015 werd de werkgroep verblijd met het bezoek van de familie Eric en Andrea Spotts met hun drie kinderen uit de Verenigde Staten van Amerika. De heer Spotts is voor het Amerikaanse leger drie jaren gedetacheerd in Duitsland. Zijn vrouw stamt af van Jan den Breejen, schipper uit Boven-Hardinxveld, geboren in 1837, zoon van Wouter den Breejen en Jan-nigje Kamsteeg. Enkele uren is gezocht naar de voorouders en nakomelingen van deze Jan. Jan trouwde twee keer, in 1863 in Oud-Beijerland en, na het overlijden van zijn eerste echtgenote, in 1869 in Nijmegen. Met veel aanwijzingen op zak ging de familie Spotts voldaan terug naar hun tijdelijke woonplaats in de buurt van Frankfurt.

Jubileum

De Sliedrechtse Genealogische Vereniging “De Stamboom” bestaat dit jaar 25 jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum houdt de vereniging in het Sliedrechts Museum van 18 december tot 2 april een tentoonstelling onder de naam “In Sliedrecht neergestreken”. De tentoonstelling gaat over handelaren die zich van buiten in de loop der tijd in Sliedrecht vestigden en er bleven. Het Sliedrechts Museum bevindt zich op het adres Kerkbuurt 99-101 en is geopend op woensdag en zaterdag van 14.00 tot 17.00. Onze hartelijke gelukwensen gaan uiteraard uit naar de Vereniging “De Stamboom”, die al die jaren stevig aan de weg timmert op het terrein van de genealogie.

Joost Hoekwater

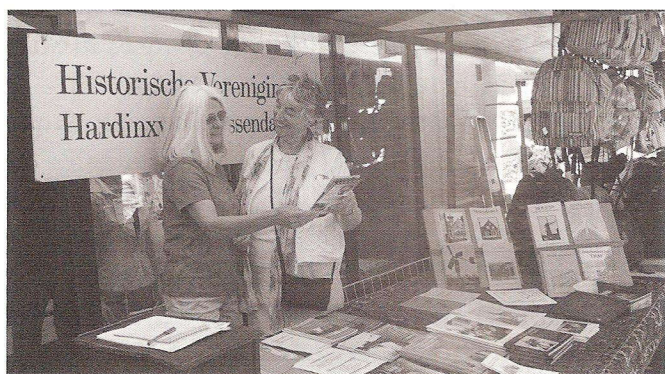
Op 4 maart 1945 werd Joost Hoekwater geliquideerd in Spijk (bij Heukelum), waarschijnlijk door leden van het verzet. Joost, die zelf lid van het verzet was, speelde naar “horen zeggen” een dubbelrol, waarmee zijn liquidatie is verklaard. Joost, afkomstig uit Hardinxveld, woonde in Zoelen en verbleef ten tijde van zijn overlijden bij de familie Vink in Spijk. Dit, omdat delen van de Betuwe door de bezetter onder water waren gezet. Voor de gemeente Buren, waaronder Zoelen ressorteert, doet de heer Richard van de Velde onderzoek naar oorlogsslachtoffers uit die gemeente. Als er nog mensen zijn die het naadje van de kous weten over deze liquidatie en/of nog een foto van Joost in bezit hebben, horen wij dat graag. Op de website www.oorlogsslachtoffersburen.nl is te vinden wat er tot nu toe bekend is.

De Werkgroep zoekt versterking

Onze werkgroep bestaat momenteel uit 4 enthousiaste personen die wel wat op leeftijd beginnen te raken. Wat jonger bloed is dringend gewenst. De werkzaamheden behelzen het op verzoek van mensen uit het land uitzoeken van genealogische gegevens uit Hardinxveld-Giessendam, het adviseren en opzetten van een familiegeschiedenis etc. etc. Wij komen graag in contact met iemand die ons daarbij wil helpen en die wellicht de distributie en het overzicht van de onderzoeksvragen op zich wil nemen.

Kwartierstaat van Janny Florina van der Plas

Arie Verhoef

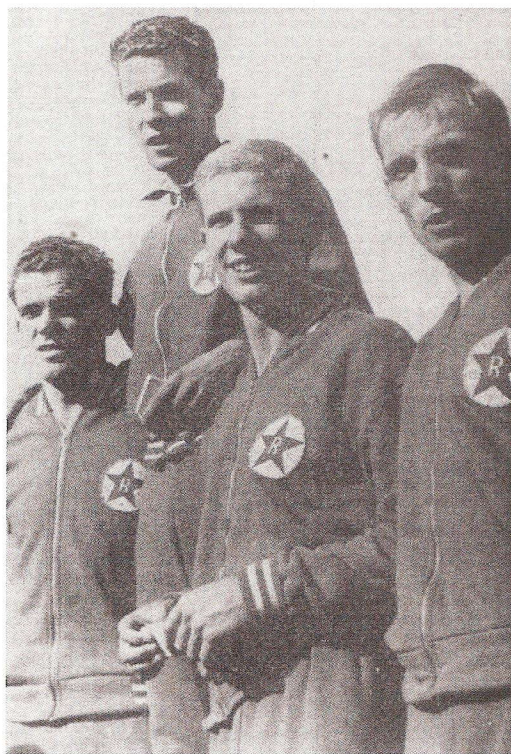

Janny in gesprek met burgemeester Wiebosch (boven) en in haar element in de kraam buiten het HIC (onder)

Op de laatste Jaarvergadering zwaaide Janny Teeuw af als bestuurslid van onze Historische Vereniging. Op 18 april 2006 werd zij tot bestuurslid benoemd. In de tijd dat zij in het bestuur actief was heeft zij bergen werk verzet. Zij verzorgde onder meer de redactie van dit mededelingenblad. Geen gemakkelijk baantje als je steeds de schrijvers van de artikelen moet aansporen. Het verzorgen van de lay-out was bij haar in goede handen en als voormalig onderwijzeres wist zij natuurlijk ook dat je anderen mee moet laten lezen om een zo goed mogelijke tekst op papier te krijgen. Naast het mededelingenblad was zij met veel energie, creativiteit en voortvarendheid actief in het verzorgen van de etalages van het HIC aan de Peulenstraat. Een geliefde bezigheid van haar was het bemensen van de kraam buiten het HIC bij braderieën, rommelmarkten en andere activiteiten aan de Peulenstraat. Grote activiteit legde zij ook aan de dag op de Open Monumentendagen, het bezoeken van uitingen van andere verenigingen, musea etc. waar zij graag acte de presence gaf. Haar afkomst heeft haar de nodige bagage meegegeven. Opleiding, ontwikkeling en de omstandigheden, maar misschien ook wel voor een deel genetisch bepaald. In Hardinxveld zeggen ze dan “die komt uit dat nest”. Met de nodige moeite is haar vertrek door het huidige bestuur opgevangen.

Het geslacht Van der Plas is al eeuwen diepgeworteld in Hardinxveld, net als de meesten van degenen die gerekend mogen worden tot haar voorouders, hoewel daar ook veel pijlen richting Giessendam en Sliedrecht wijzen.

Janny was vroeger onderwijzeres. Zij trouwde in 1965 met Marius Teeuw uit Sliedrecht. Marius was in die tijd student Duits aan de Universiteit in Groningen. Na haar huwelijk ging Janny daarom naar Bedum en werd daar onderwijzeres aan een lagere school. Weinigen weten dat Marius in die tijd een topatleet was. Hij was lid van de atletiekvereniging GVAV-Rapiditas. Juist in de tijd dat hij met Janny trouwde was hij op de top van zijn kunnen. Het Nederlands record op de 4x400 meter estafette werd in augustus 1965 mede door hem verbeterd. Ook was het record op de zgn. Zweedse estafette in handen van Marius en zijn kompanen. →

Afgebeeld zijn (vlnr) de recordhouders Wormmeester, Teeuw, Tel en Smit.

(foto Nieuwsblad van het Noorden dd. 30-8-1965)

Vier records

(Van onze sportredactie)

Vier Nederlandse records zijn dit weekeinde op de sintelbaan gesneuveld. Daar waren twee verenigings-estafetterecords bij. GVAV liep gisteren in Amsterdam tijdens de Nederlandse kampioenschappen de 4 x 400 meter in 3.18.9. Het oude record stond op naam van GVAV met 3.19.1.

Het Vrije Volk 1-7-1965.

Nieuw record op Zweedse estafette

(Van onze sportredactie)

De heren van GVAV-Rapiditas uit Groningen hebben gisteravond in het Diekman-stadion te Enschede een nieuw Nederlands record op de Zweedse estafette (400, 300, 200 en 100 meter) gevestigd in de tijd van 1.54,8 min.

Het oude record stond op naam van V en L uit Den Haag.

De recordprestatie werd geleverd door Fred van Herpen, Marius Teeuw en de gebroeders Jaap en Wim Smit.

Het Vrije Volk 30-8-1965

GENERATIE 1 (proband)

- 1 Janny Florina van der Plas, geboren op 23-04-1942 in Giessendam. Janny trouwde, 23 jaar oud op 28-09-1965 in Hardinxveld met Marius Teeuw, 23 jaar oud. Marius is geboren op 30-03-1942 in Sliedrecht.

GENERATIE 2 (ouders)

- 2 Dirk van der Plas, geboren op 18-10-1913 in Hardinxveld. Dirk is overleden op 05-01-1965 in Hardinxveld, 51 jaar oud.
Hij trouwde, 20 jaar oud, op 25-08-1934 in Sliedrecht met de 19-jarige
- 3 Arjaantje Florina Kroon, geboren op 29-04-1915 in Sliedrecht.

GENERATIE 3 (grootouders)

- 4 Jan van der Plas, geboren op 14-12-1888 in Hardinxveld. Jan is overleden op 26-04-1919 in Sliedrecht, 30 jaar oud. Jan trouwde (2), 26 jaar oud, op 30-01-1915 in Giessendam met Aagje van Willigen (1891-1965), 23 jaar oud.
Hij trouwde (1), 22 jaar oud, op 18-02-1911 in Sliedrecht met de 19-jarige
- 5 Pietertje Visser, geboren op 14-05-1891 in Sliedrecht. Pietertje is overleden op 22-10-1913 in Hardinxveld, 22 jaar oud.
- 6 Joost Kroon, geboren op 24-03-1876 in Sliedrecht. Joost is overleden op 16-09-1970 in Sliedrecht, 94 jaar oud.
Hij trouwde, 25 jaar oud, op 03-08-1901 in Sliedrecht met de 23-jarige
- 7 Cornelia Dubbeldam, geboren op 15-08-1877 in Sliedrecht. Cornelia is overleden op 15-05-1970 in Sliedrecht, 93 jaar oud.

GENERATIE 4 (overgrootouders)

- 8 Jochem van der Plas, geboren op 25-11-1866 in Hardinxveld. Jochem is overleden op 26-04-1919 in Sliedrecht, 52 jaar oud.
Hij trouwde, 20 jaar oud, op 03-09-1887 in Giessendam met de 20-jarige
- 9 Grieta Magdalena Bezemer, geboren op 28-01-1867 in Giessendam. Grieta is overleden.

10 **Dirk Visser**, geboren op 13-09-1865 in Sliedrecht. Dirk is overleden op 04-05-1939 in Sliedrecht, 73 jaar oud.

Hij trouwde, 20 jaar oud, op 10-10-1885 in Sliedrecht met de 21-jarige

11 **Maria Elisabeth Kriek**, geboren op 08-02-1864 in Sliedrecht. Maria is overleden op 28-06-1924 in Sliedrecht, 60 jaar oud.

12 **Cornelis Kroon**, geboren op 09-04-1843 in Sliedrecht. Cornelis is overleden op 12-11-1920 in Sliedrecht, 77 jaar oud.

Hij trouwde, 27 jaar oud, op 12-11-1870 in Sliedrecht met de 23-jarige

13 **Pieterkje Leeuwesteijn**, geboren op 03-04-1847 in Sliedrecht. Pieterkje is overleden op 06-03-1922 in Sliedrecht, 74 jaar oud.

14 **Jan Dubbeldam**, geboren op 14-04-1855 in Hardinxveld. Jan is overleden op 07-08-1943 in Sliedrecht, 88 jaar oud.

Hij trouwde, 20 jaar oud, op 13-11-1875 in Sliedrecht met de 21-jarige

15 **Ariaantje Florina Hartog**, geboren op 24-02-1854 in Sliedrecht. Ariaantje is overleden op 26-01-1933 in Sliedrecht, 78 jaar oud.

GENERATIE 5 (betovergrootouders)

16 **Jan van der Plas**, geboren op 29-04-1839 in Hardinxveld. Jan is overleden op 20-04-1916 in Hardinxveld, 76 jaar oud.

Hij trouwde, 20 jaar oud, op 11-06-1859 in Giessendam met de 18-jarige

17 **Hilligje van den Berg**, geboren op 30-01-1841 in Giessen-Nieuwkerk. Hilligje is overleden op 24-09-1889 in Hardinxveld, 48 jaar oud.

18 **Pieter Bezemer**, geboren op 10-01-1836 in Giessendam. Pieter is overleden op 03-06-1914 in Giessendam, 78 jaar oud.

Hij trouwde, 26 jaar oud, op 11-08-1862 in Giessendam met de 19-jarige

19 **Cornelia Huisman**, geboren op 27-11-1842 in Giessendam. Cornelia is overleden op 19-08-1921 in Giessendam, 78 jaar oud.

20 **Aderjanus Visser**, geboren op 26-06-1836 in Sliedrecht. Aderjanus is overleden op 16-01-1913 in Sliedrecht, 76 jaar oud.

Hij trouwde, 24 jaar oud, op 16-03-1861 in Sliedrecht met de 25-jarige

21 **Maria van Rees**, geboren op 28-04-1835 in Sliedrecht. Maria is overleden op 29-03-1869 in Sliedrecht, 33 jaar oud.

22 **Cornelis Leendert Kriek**, geboren op 16-12-1834 in Sliedrecht. Cornelis is overleden op 05-10-1900 in Sliedrecht, 65 jaar oud. Cornelis trouwde (2), 38 jaar oud, op 10-05-1873 in Sliedrecht met Anigje de Kluijver (1839-1892), 34 jaar oud.

Hij trouwde (1), 27 jaar oud, op 13-03-1862 in Sliedrecht met de 31-jarige

23 **Pieterkje Dekker**, geboren op 08-08-1830 in Sliedrecht. Pieterkje is overleden op 03-06-1872 in Sliedrecht, 41 jaar oud. Pieterkje is weduwe van Adriaan Visser (1821-1860), met wie zij trouwde (1), 17 jaar oud, op 04-05-1848 in Sliedrecht.

24 **Joost Kroon**, geboren op 17-08-1809 in Sliedrecht. Joost is overleden op 14-09-1878 in Sliedrecht, 69 jaar oud. Joost trouwde (2), 44 jaar oud, op 12-11-1853 in Sliedrecht met Lijbje de Raadt (1811-1872), 42 jaar oud. Joost trouwde (3), 67 jaar oud, op 27-09-1876 in Sliedrecht met Aaltje van de Graaff (1814-1906), 62 jaar oud.

Hij trouwde (1), 27 jaar oud, op 06-04-1837 in Sliedrecht met de 20-jarige

25 **Maaijke Volker**, geboren op 17-12-1816 in Sliedrecht. Maaijke is overleden op 10-03-1849 in Sliedrecht, 32 jaar oud.

26 **Marinus Johannis Leeuwesteijn**, geboren op 10-04-1815 in Sliedrecht. Marinus is overleden op 12-01-1887 in Sliedrecht, 71 jaar oud.

Hij trouwde, 27 jaar oud, op 16-03-1843 in Sliedrecht met de 24-jarige

27 **Grietje Batenburg**, geboren op 10-05-1818 in Sliedrecht. Grietje is overleden op 06-09-1886 in Sliedrecht, 68 jaar oud. Grietje is weduwe van Rokus Bot (1816-vóór 1843), met wie zij trouwde (1), 20 jaar oud, op 20-12-1838 in Sliedrecht.

28 **Hendrik Dubbeldam**, geboren op 23-08-1820 in Gouda. Hendrik is overleden op 15-07-1886 in 's-Gravenzande, 65 jaar oud.

Hij trouwde, 29 jaar oud, op 05-05-1850 in Hardinxveld met de 29-jarige

- 29 **Jannigje Kooij**, geboren op 28-04-1821 in Streefkerk. Jannigje is overleden op 10-05-1901 in Hardinxveld, 80 jaar oud.
- 30 **Wouter Hartog**, geboren op 03-09-1831 in Sliedrecht. Wouter is overleden op 15-05-1913 in Sliedrecht, 81 jaar oud.
Hij trouwde, 21 jaar oud, op 18-11-1852 in Sliedrecht met de 20-jarige
- 31 **Kornelia Kros**, geboren op 03-03-1832 in Sliedrecht. Kornelia is overleden op 05-01-1919 in Sliedrecht, 86 jaar oud.

GENERATIE 6 (oudouders)

- 32 **Jochem van der Plas**, geboren op 12-02-1807 in Neder-Hardinxveld. Jochem is overleden op 13-11-1882 in Hardinxveld, 75 jaar oud.
Hij trouwde, 26 jaar oud, op 24-10-1833 in Hardinxveld met de 30-jarige
- 33 **Jannigje Brand**, geboren op 11-12-1802 in Hardinxveld. Jannigje is overleden op 17-01-1889 in Hardinxveld, 86 jaar oud.
- 34 **Teunis van den Berg**, geboren op 17-10-1818 in Hardinxveld. Teunis is overleden op 13-07-1890 in Giessendam, 71 jaar oud.
Hij trouwde, 22 jaar oud, op 02-09-1841 in Giesen-Nieuwkerk met de 24-jarige
- 35 **Neeltje Rietveld**, geboren op 24-04-1817 in Noordeloos. Neeltje is overleden op 19-04-1904 in Vianen, 86 jaar oud.
- 36 **Pieter Bezemer**, geboren op 14-06-1800 in Hendrik Ido Ambacht. Pieter is overleden op 30-10-1869 in Hardinxveld, 69 jaar oud. Pieter trouwde (2), 61 jaar oud, op 20-07-1861 in Hardinxveld met Arigje Oostbaan (geb. 1816), 44 of 45 jaar oud.
Hij trouwde (1), 23 jaar oud, op 26-11-1823 in Dordrecht met de 22-jarige
- 37 **Pietertje de Rek**, Zij is gedoopt op 08-01-1801 in Dordrecht. Pietertje is overleden op 17-01-1850 in Hardinxveld, 49 jaar oud.
- 38 **Arie Huisman**, geboren op 09-10-1814 in Giessendam. Arie is overleden op 31-12-1860 in Giessendam, 46 jaar oud.

- Hij trouwde, ongeveer 26 jaar oud, omstreeks 1840 met de ongeveer 26-jarige
- 39 **Grietje de Boo**, geboren op 04-11-1814 in Papendrecht. Grietje is overleden op 30-08-1857 in Giessendam, 42 jaar oud.
- 40 **Dirk Visser**, geboren op 13-12-1807 in Sliedrecht. Dirk is overleden op 19-08-1889 in Sliedrecht, 81 jaar oud.
Hij trouwde, 26 jaar oud, op 12-06-1834 in Sliedrecht met de 27-jarige
- 41 **Lena de Keijzer**, geboren op 15-03-1807 in Sliedrecht. Lena is overleden op 27-02-1868 in Sliedrecht, 60 jaar oud.
- 42 **Pieter van Rees**. Hij is gedoopt op 11-09-1774 in Rhoon. Pieter is overleden op 22-11-1861 in Sliedrecht, 87 jaar oud.
Hij trouwde, 37 jaar oud, op 23-12-1811 in Sliedrecht met de 24-jarige
- 43 **Pleuntje Visser**, geboren op 15-03-1787 in Sliedrecht. Pleuntje is overleden op 01-06-1854 in Sliedrecht, 67 jaar oud.
- 44 **Dirk Kriek**, geboren op 18-08-1805 in Sliedrecht. Dirk is overleden op 29-12-1838 in Sliedrecht, 33 jaar oud.
Hij trouwde, 26 jaar oud, op 02-06-1832 in Sliedrecht met de 17-jarige
- 45 **Maria Elizabeth Volker**, geboren op 16-06-1814 in Sliedrecht. Maria is overleden op 06-03-1876 in Sliedrecht, 61 jaar oud.
- 46 **Andries Dekker**, geboren op 11-07-1807 in Sliedrecht. Andries is overleden op 15-03-1833 in Sliedrecht, 25 jaar oud.
Hij trouwde, 21 jaar oud, op 01-11-1828 in Sliedrecht met de 20-jarige
- 47 **Aagje Visser**, geboren op 21-11-1807 in Sliedrecht. Aagje is overleden op 01-05-1884 in Sliedrecht, 76 jaar oud. Aagje trouwde (2), 47 jaar oud, op 10-02-1855 in Sliedrecht met Dirk van Wijngaarden (1800-1883), 54 jaar oud.
- 48 **Pieter Kroon**, geboren op 01-01-1755 in Sliedrecht. Hij is gedoopt op 05-01-1755 in Sliedrecht. Pieter is overleden op 08-02-1818 in Sliedrecht, 63 jaar oud. Pieter is weduwnaar van

- Lijbje Muijlwijk (1759-1802), met wie hij trouwde (1), ongeveer 28 jaar oud, omstreeks 1783.
Hij trouwde (2), ongeveer 49 jaar oud, omstreeks 1804 met de ongeveer 21-jarige
- 49 **Ariaantje de Jager**, geboren op 26-02-1783 in Sliedrecht. Zij is gedoopt op 02-03-1783 in Sliedrecht. Ariaantje is overleden op 03-11-1817 in Sliedrecht, 34 jaar oud.
- 50 **Philippus Volker**, geboren op 23-04-1787 in Sliedrecht. Philippus is overleden op 24-12-1845 in Sliedrecht, 58 jaar oud. Philippus trouwde (2), 42 jaar oud, op 12-03-1830 in Sliedrecht met Arjaantje Kortland (1810-1881), 19 jaar oud.
Hij trouwde (1), ongeveer 23 jaar oud, omstreeks 1810 met de ongeveer 27-jarige
- 51 **Kornelia Dekker**, Zij is gedoopt op 31-08-1783 in Sliedrecht. Kornelia is overleden op 06-07-1829 in Sliedrecht, 45 jaar oud.
- 52 **Teunis Leeuwesteijn**, geboren op 30-09-1785 in Sliedrecht. Teunis is overleden op 24-12-1850 in Sliedrecht, 65 jaar oud.
Hij trouwde, 22 jaar oud, op 02-01-1808 in Sliedrecht met de ongeveer 23-jarige
- 53 **Pietertje van Zijderveld**, geboren omstreeks 1785 in Leerdam. Pietertje is overleden op 29-04-1864 in Sliedrecht, ongeveer 79 jaar oud.
- 54 **Jan Batenburg**, geboren op 03-05-1787 in Sliedrecht. Hij is gedoopt op 07-05-1787 in Sliedrecht. Jan is overleden op 23-10-1828 in Sliedrecht, 41 jaar oud.
Hij trouwde, 26 jaar oud, op 17-06-1813 in Sliedrecht met de 21-jarige
- 55 **Pietertje Lanser**, geboren op 20-06-1791 in Sliedrecht. Pietertje is overleden op 31-01-1862 in Sliedrecht, 70 jaar oud.
- 56 **Jan Dubbeldam**, geboren op 01-11-1795 in Hardinxveld. Jan is overleden op 10-12-1874 in Hardinxveld, 79 jaar oud.
Hij trouwde, 24 jaar oud, op 01-04-1820 in Giesendam met de 24-jarige
- 57 **Marigje de Krijger**, geboren op 10-05-1795 in Giessendam. Marigje is overleden op 03-05-1860 in Hardinxveld, 64 jaar oud.
- 58 **Jan Kooij**, geboren omstreeks 1786 in Schoonrewoerd. Jan is overleden op 21-05-1837 in Streefkerk, ongeveer 51 jaar oud.
Hij trouwde, ongeveer 23 jaar oud, op 01-11-1809 in Streefkerk met de 21-jarige
- 59 **Ariaantje Boel**, geboren op 12-05-1788 in Streefkerk. Ariaantje is overleden op 20-01-1863 in Streefkerk, 74 jaar oud. Ariaantje trouwde (2), 50 jaar oud, op 31-05-1838 in Streefkerk met Willem Boer (1792-1880), 45 jaar oud.
- 60 **Teunis Hartog**, geboren op 24-01-1783 in Sliedrecht. Teunis is overleden.
Hij trouwde, ongeveer 31 jaar oud, omstreeks 1814 in Sliedrecht met de ongeveer 23-jarige
- 61 **Ariaantje Visser**, geboren op 20-11-1791 in Sliedrecht. Ariaantje is overleden op 26-05-1852 in Sliedrecht, 60 jaar oud.
- 62 **Jan Kros**, geboren op 27-06-1786 in Sliedrecht. Hij is gedoopt op 02-07-1786 in Sliedrecht. Jan is overleden op 08-05-1844 in Sliedrecht, 57 jaar oud.
Hij trouwde, 29 jaar oud, op 28-03-1816 in Sliedrecht met de 20-jarige
- 63 **Jaapje Roskam**, geboren op 03-01-1796 in Sliedrecht. Zij is gedoopt op 10-01-1796 in Sliedrecht. Jaapje is overleden op 17-03-1887 in Sliedrecht, 91 jaar oud.

Gegenereerd met het programma Aldfaer, versie 6.1

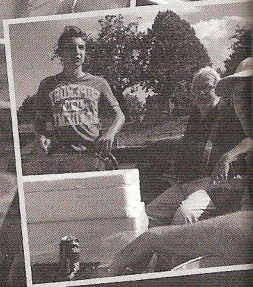
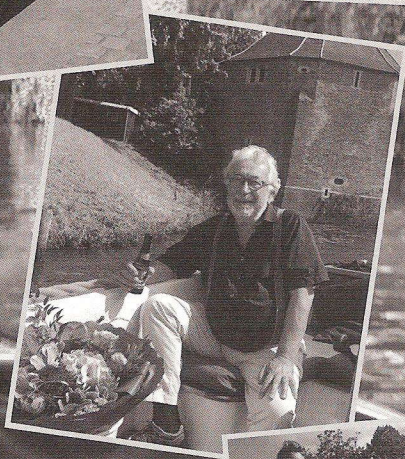
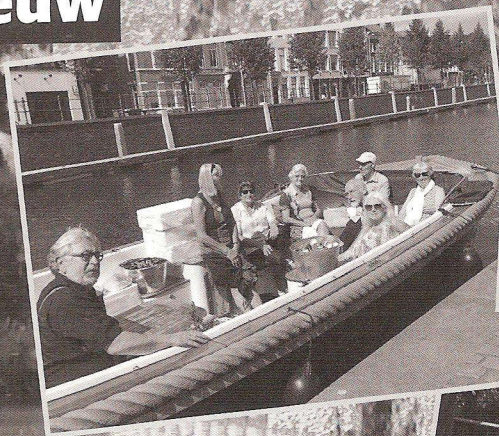
Afscheid Janny Teeuw

In de sloep door Breda

Vrijdagmiddag 21 augustus 2015 was het zover. Een verrassings-uitje voor het huidige bestuur van de zo zeer gewaardeerde Historische Vereniging van Hardinxveld-Giessendam. Eén van de (ex)bestuursleden, Janny Teeuw, mocht als bijzondere gast mee als dank voor haar inzet en werk in het bestuur tijdens de afgelopen 12 jaar. Zij had al officieel afscheid genomen tijdens de voorjaarsvergadering in april.

Ook haar opvolgster Alie van Lopik, viel met haar neusje in de boter (tapas) en voer ook over de wateren van en rond Breda. Het was heel gezellig en er was van alles te eten en drinken aan boord. Voorzitter Teun Sluimer sprak een mooi woord, overhandigde een kleurrijk boeket bloemen met een veelbelovende envelop en dat alles onder een stralende blauwe hemel met een warm zonnetje. De dag kon niet meer stuk!

Hartelijk bedankt!

Oud minister Jacob (Job) De Ruiter en de Historische Vereniging

In memoriam

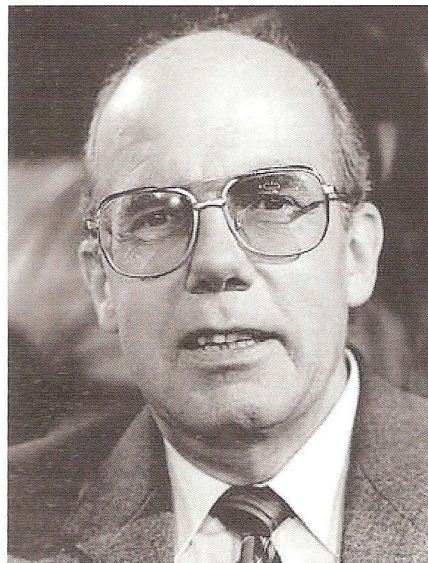
A. Dubbeldam – Van der Waal van Dijk

Prof. Mr. Jacob (Job) de Ruiter is op 4 oktober van dit jaar in Naarden overleden. Hij is in twee kabinetten minister geweest. Van 19 december 1977 tot 4 november 1982 als Minister van Justitie en van 4 november 1982 tot 14 juli 1986 als Minister van Defensie.

Hij werd op 30 april 1930 geboren te Giessendam, Buitendams 47 als zoon van Jacob de Ruiter en Adriana Johanna Kapteijn, toen nog wijk B.

In de rouwadvertentie viel velen direct de naam Giessendam op. Van diverse kanten werd ons gevraagd waar zijn geboortehuis heeft gestaan. De H.V. heeft bijzondere herinneringen aan minister De Ruiter. Daarom hebben we deze herinneringen opgehaald en zijn in de archieven gedoken.

Na de oprichting in 1978 van de Historische Vereniging kwam al heel snel het plan op om bijzondere panden in ons dorp te inventariseren en eventueel op de

Job de Ruiter

(Foto: ANP 1979)

plaatselijke monumentenlijst te zetten. Zo ook het geboortehuis van deze oud-minister. Maar voordat de plannen werkelijkheid werden stond het pand op de nominatie om gesloopt te worden, om plaats te maken voor de nieuwe kosterswoning van de Gereformeerde Kerk art. 31. De H.V. zocht contact met minister De Ruiter om te vragen of hij eventueel iets tegen deze plannen kon doen. Hij antwoordde dat dit

niet binnen zijn mogelijkheden lag, maar dat hij graag lid wilde worden van de Vereniging. Zodoende konden wij hem op 12 juni 1979 als 200ste lid inschrijven.

In 1982 organiseerde de Heide Maatschappij de landelijke wedstrijd: 'Een kern waar pit in zit'. Met medewerking van de plaatselijke Rabobank deed de H.V. in Zuid-Holland mee met hun reeks publicaties over de geschiedenis van Hardinxveld-Giessendam. Volgens de jury voldeden we hiermee ruimschoots aan de gestelde eisen en werden we uitgenodigd om naar Den Haag te komen.

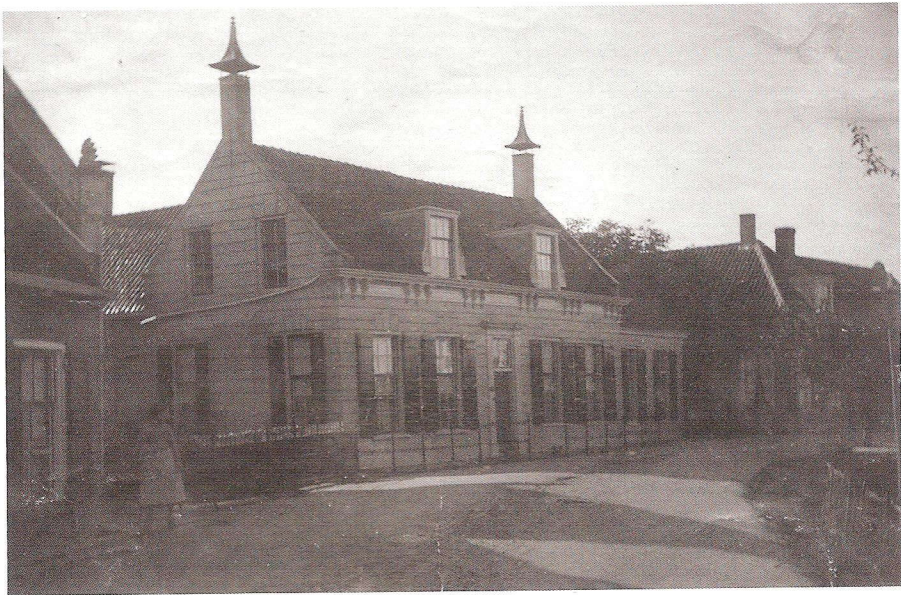
Op 8 december 1982 trok het bestuur met aanhang naar het Provinciehuis in Den Haag om daar tijdens een feestelijke bijeenkomst uit handen van de toenmalige Commissaris van de Koningin van Zuid-Holland, Mr. Vrolijk, het predicaat te ontvangen, samen met een leuk geldbedrag. Dit alles vergezeld van een hapje en een drankje. Tot slot kregen wij allemaal een glas mee naar huis met de inscriptie: 'Een Kern waar Pit in zit'.

Toen we na dit feest weer buiten stonden, besloten wij nog ergens een hapje te gaan eten en wel in het chique Hotel des Indes.

We zaten net aan tafel, de bestellingen waren opgenomen, toen we zagen dat vrijwel het gehele

Mevr. Van de Bree ontvangt uit handen van Mr. Vrolijk, Commissaris van de Koningin van Zuid-Holland, het predicaat.

Ouderlijk woonhuis, Buitendams 47

Een kern waar pit in zit.

Deelnemersboekje
leefbaarheidswedstrijd '81-'83
voor Nederland.

Vereniging Koninklijke
Nederlandsche Heide Maatschappij

Gehoord

het oordeel van de hoofdjury
van de landelijke leefbaarheidswedstrijd
«Een kern waar pit in zit» 1981-1983
kent de vereniging Koninklijke Neder-
landsche Heide Maatschappij aan
Hardinxveld - Giessendam
het predikaat toe «Een kern waar pit in zit»
voor het project
historische reeks
waarmee de inwoners een bijdrage leverden
aan de leefbaarheid van de eigen woonom-
geving.

De hoofdjury

Z.K.H. Prins Claus der Nederlanden,
ereroorzitter

Mr. Th.M.J. de Graaf, voorzitter

R.J. Benihem

B.A.G. Boerstal

Ing. Th.P.J. Kipp

Mw. Ir. N. Köster-Constandoe

Mw. L.J. Polderman-Othoff

Prof. Dr. C.D. Saaij

J.A. de Zwaan

Dr. Ir. J.A.H. Hendriks, secretaris

Namens het bestuur KNHM

Mr. W.J. Geertsema, voorzitter

Ir. E. Reinders, vice voorzitter

Het organisatie-comite

Ing. A.D. Kusse, voorzitter

Mw. F.M.Th. Marquenie

Drs. G. van der Vossen

KNHM

Een kern waar pit in zit.

ALGEMENE GEGEVENS

Deelnemende kern : Hardinxveld - Giessendam
 Naam project : Historische reeks
 Naam deelnemersgroep: Historische Vereniging Hardinxveld - Giessendam
 Naam correspondent : Mevr. W.F. van de Bree-Ooms, Buitendams 77, 3371 BB HARDINXVELD - GIESSENDAM.

PROJECTGEGEVENS

: Door het uitgeven van een historische reeks over de plaatsen Hardinxveld en Giessendam wil de vereniging de mensen meer bewust maken over historische waarden in hun leefomgeving en streven naar het behoud ervan.

OORDEEL JURY

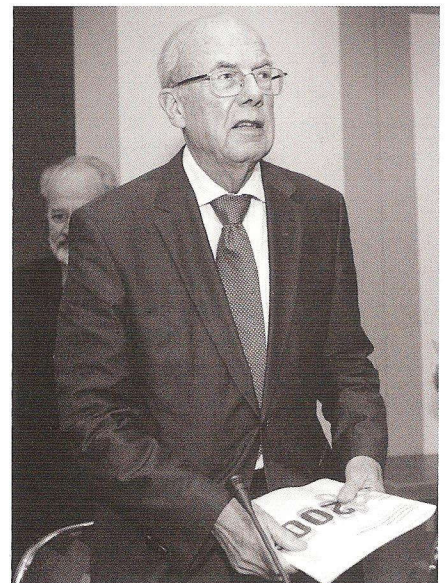
:
 De uitgave van twee boeken per jaar over het verleden van Hardinxveld-Giessendam wordt door de Historische Vereniging aldaar waar gemaakt.
 Uit de kennis dat er acht boeken verschenen zijn, kan inderdaad worden afgeleid dat de vereniging zijn vierde, maar nog niet zijn vijfde verjaardag heeft gevierd.
 Het vergaren van kennis over de woonomgeving, en het doorgeven ervan betekent iets voor de leefbaarheid. Na de verschijning van het eerste boekje over het te slopen huis Buitendam 4, "werden de ogen langzaam geopend en . . . nam de gemeenteraad het historische besluit het pand te behouden", (aldus het eindverslag)
 De betekenis blijkt ook uit de groei van het aantal leden. De 350 leden zijn niet alleen lezers van de boekenreeks, maar er zitten ook auteurs, respondenten en gravers onder.
 Na de oprichting van de Historische Vereniging in Hardinxveld-Giessendam zijn op nog vijf andere plaatsen in de regio soortgelijke verenigingen ontstaan.
 De hoofdjury, gehoord de regionale jury concludeert dat Hardinxveld-Giessendam ruimschoots voldoet aan de voorwaarden voor het predikaat "Een kern waar pit in zit" en besluit het predikaat toe te kennen.

gloednieuwe kabinet onder leiding van minister-president Lubbers voorbij kwam lopen, ook zij kwamen een hapje eten, maar dan wel in een aparte ruimte. We konden het niet nalaten om contact te zoeken met ons H.V. lid, minister van defensie Job de Ruiter. Toevallig had secretaresse mevr. Van de Bree onze nieuwste publicatie, Rondom de Giessen in haar tas. Deze publicatie werd met een kort briefje aan een ober gegeven met het verzoek dit aan minister De Ruiter te overhandigen. Zo gebeurde. Enige tijd later kwam het voltallige kabinet weer terug, waarschijnlijk om verder te gaan met de ministersvergadering.

Minister Job de Ruiter zocht ons op en kwam naar ons toe om een praatje te maken, vergezeld van minister-president Ruud Lubbers, die eigenlijk grote haast had. Echter Job de Ruiter nam alle tijd om met ons te praten. Dit in tegenstelling tot de minister-president die werkelijk trappend van ongeduld stond te wachten!

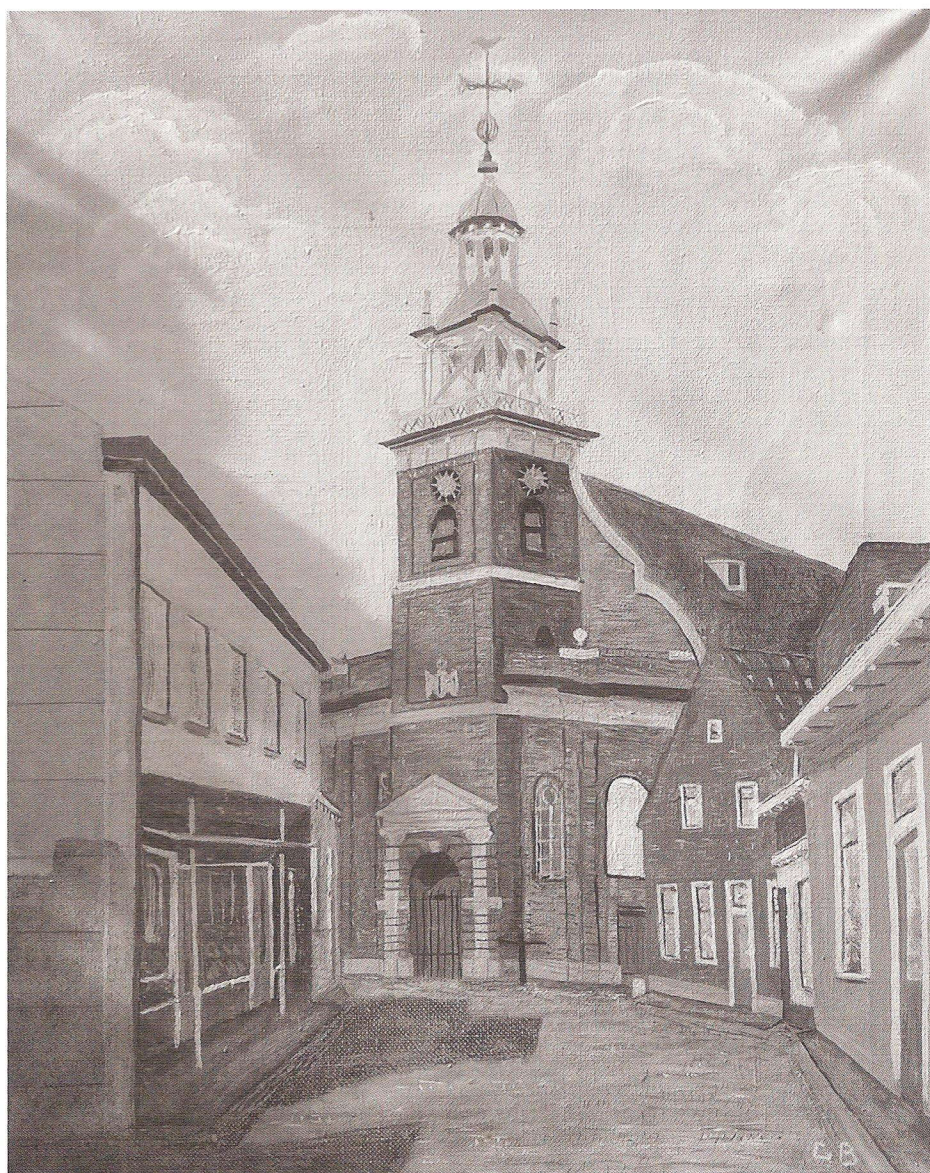
Pas tijdens het schrijven van dit artikel realiseerde ik mij dat het wel heel bijzonder geweest is om juist deze publicatie aan minister De Ruiter te overhandigen. De complete titel luidt: Rondom de Giessen, de krant van Floor de Ruiter, geschreven door zijn zoons Flok en Kees de Ruiter. Voor alle

zekerheid heb ik contact gezocht met de echtgenote van Kees. Zij bevestigde mijn vermoedens. Floor de Ruiter en de vader van Job waren broers, dus de schrijvers Flok en Kees waren volle neven van de overledene!

Leidschendam 2006
 (Foto Roger Dohmen/Hollandse Hoogte)

Wie (her)kent...

Gered uit de container

Op de rommelmarkt in Boven-Hardinxveld ontdekten we dit schilderij. Het is voorzien van de initialen CB of GB.

Wie weet wie de schilder is?

Schenkeningen

We hebben dit keer nogal wat schenkingen te vermelden, omdat in het vorige nummer deze rubriek niet aanwezig was.

Dit zijn de schenkingen die zijn binnengekomen vanaf 1 januari 2015:

De heer Dubbeldam, een aantal distributiebonnen uit WO II en het persoonsbewijs van A. G. Dubbeldam.

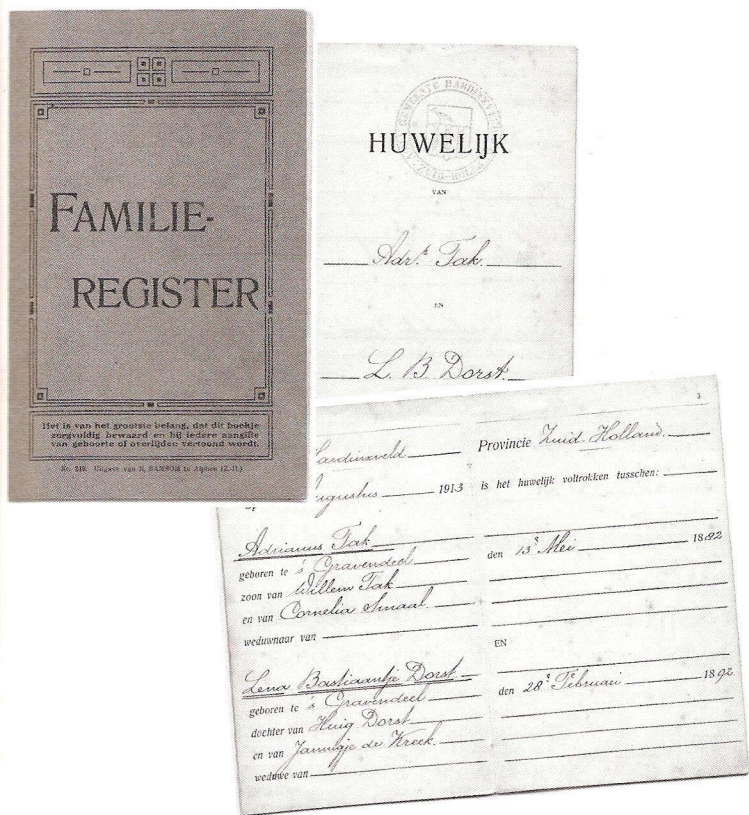
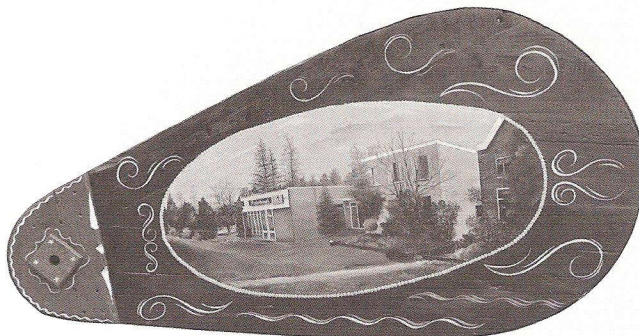
Mevrouw G. Brandwijk, twee oude foto's.

De heer C. D. van Dam, een aantal oude foto's.

De heer J. Lock, een door hemzelf vervaardigde tekening van hotel "De Zwaan".

De heer Korteland, een oud Philips scheerapparaat uit 1947.

Daarnaast ontvingen wij een groot aantal boeken en andere zaken van de plaatselijke **Rabobank**.

Mevrouw Groenewegen, foto's, testament en trouwboekje van de fam. Tak.

De heer P. Sommeyer, een aantal oude papieren.

Mevrouw Van der Vlies, een doos oud gereedschap.

De heer Den Breejen, een groot aantal boeken uit de nalatenschap van zijn vader, ons vroegere bestuurslid drs. P. den Breejen.

1. Met hout ingelegde plaat van het oude bankgebouw (Peulenstraat).
2. Foto in lijst "Kantoorgebouw der centrale bank".
3. Foto in lijst "Raad van Toezicht der centrale bank".
4. Foto in lijst van een bankgebouw Raiffeisenbank (niet hier).
5. Foto in lijst van een grote groep mensen bij een evenement (niet hier).
6. Foto in lijst van het bestuur Boerenleenbank Hardinxveld.
7. Tekening in lijst van een onbekende heer.
8. Oorkonde in lijst voor kassier M.W. Busé als blijk van waardering, 5 mei 1954.
9. Certificaat i.v.m. de opening van de nieuwe Rabobank op 17 jan. 1984 aangeboden door het gemeentebestuur
- 10 Wapenschild achter plexiglas van het geslacht Van Muilwyck-van de Merwe.
- 11 Metalen beeldje van manspersoon aangeboden door Rabobank Binnenvaartbanken
- 12 Oud zwaard van een drijverschuit met geschilderde voorstelling van de vroegere Rabobank te Boven-Hardinxveld. Foto van deze bank op blz. 91 van Handel en Wandel.
- 13 Natuurstenen plaquette met tekst uit het vroegere bankgebouw.
- 14 Bronzen plaquette.

In het prachtige boekje 'Handel en Wandel 100 jaar Rabobank Hardinxveld-Giessendam' dat 11 jaar geleden is uitgegeven door de Rabobank bij het 100-jarig jubileum en is geschreven door Dick de Jong, vormge-

geven door Evert van Lopik en voorzien van bijzondere foto's van de hand van Nico Blokland, staat op blz. 87 afgebeeld de oorkonde van de kassier M.W. Busé. Eén van de schenkingen.

De tekst hierbij vermeld: 'De heer J. A. Busé bleef tot zijn overlijden in 1942 als kassier in dienst, nu zouden we zeggen directeur, en werd na een korte waarneming door de heer N. C. Versteeg, in 1943 opgevolgd door zijn zoon, de heer M. W. Busé. Toen deze veertien jaar later overleed (in 1957) werd in het daarop volgende jaar de heer T. Groeneweg als kassier benoemd.

Op blz. 85 van Handel en Wandel staat ook een foto van het oude bankgebouw in de Peulenstraat dat inmiddels is afgebroken en op blz. 91 een foto van het bankgebouw aan de Rivierdijk te Boven-Hardinxveld dat ook niet meer bestaat. Dit bankgebouw staat afgebeeld op schenking nr. 12, het oude zwaard van een drijverschuit.

Wij ontvingen van de Rabobank ook 478 boeken:

Handel en wandel.	133
Marcus Ravenswaay, zijn leven en zijn werk	36
Boer en boerderij.	18
Stad en streek, deze week.	6
Een eeuw Willink, 1900-1983.	1
In vogelvlucht, Papendrecht en Alblasserdam.	
Van Molens en Mensen.	51
Hardinxveld en Giessendam,	
van hoepmakers dorpen naar ind. gem.	48
Jaarboek Alblasserwaard en Vijfheerenlanden,	
1983.	29
D'n hofstede in Waard en Landen.	14
Het coöperatief alternatief,	
100 jaar Rabobank, 1898-1998.	9
De heggen en de steggen.	81
Jaarboek Binnenvaart, 1997, 1999(2x), 2003 t/m	
2007 en 2009 t/m 2011	11
Werkendam: 100 Jaar Schuttevaar.	1
Bankieren langs de Lek.	1
Ken Drechtsteden.	12
De Rabobank van dichtbij.	10
Willem van der Laan, bouwmeester in de polder.	3
70 Gezichten op Graafstroom.	2
Een Raboman in hart en nieren.	2
Een gezonde krimp.	9
Deze boeken verkopen wij in het HIC.	

Nalatenschap de heer D. Looy

Uit de nalatenschap van de heer D. Looy ontvingen wij een goed verzorgd fotoalbum vol klassenfoto's, foto's van schoolreisjes en diverse andere schoolse activiteiten. Een mooi geschenk, maar het heeft veel meer waarde als we weten wie er allemaal opstaan. Daarom vragen wij om uw medewerking. Heeft u, of kent u iemand die op de School met de Bijbel gezeten heeft toen de heer Looy hoofd der school was? Of heeft u op de VGLO school gezeten toen de heer Looy daar directeur was?

U bent iedere zaterdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur van harte welkom in ons Historisch Informatie Centrum om heerlijk te snuffelen in het album en de bekende namen in de bijgevoegde lijsten op te schrijven. Ziet u een foto die u graag wilt hebben? Een afdruk maken is mogelijk!

Van **de heer F. Looy**, een fotoalbum van zijn vader, meester Looy van School met den Bijbel, met hierin veel klassenfoto's e.a.

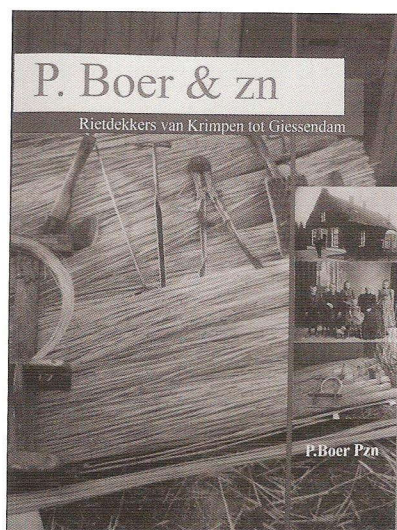

Klassenfoto School met den Bijbel, 1949

1- Jannie Boerman	15- AnnieKlop	29- Dries de Ruiter	43- Piet Hartog
2- Gea Boerman	16- Eigje de Ruiter	30- Nico de Kok	44- Ab Hoekwater
3- Lena Muilwijk	17- Corrie Brandwijk	31- Piet van Noordennen	45- Rinus Boer
4- Toos van Wijngaarden	18- Dikkie de Haas	32- Teunis Bergshoeff	47- Arie Bakker
5- Gery de Ruiter	19- Alie de Haas	33- Arie Egas	47- Floor Looy (zoon van de meester)
6- Gretha Overduin	20- Plonie van Aken	34- Johan Matter	48- Janny Looy (dochter van de meester)
7- Geertje de Ruiter	21- Adrie de Ruiter	35- Huib Admiraal	49- ? Looy (zoon van de meester)
8- Piets Versteeg	22- Bertha van Dijk	36- Peter Ballegooyen	
9- Johanna Daniëlse	23- Cornelia Kroon	37- Wout van Aken	
10- Jannie Boonstoppel	24- Gerrie van Lopik	38- Teo van der Meyden	
11- Meester Looy	25- Gerrie Hoekwater	39- Boudewijn Vlot	
12- Kuna de Rover	26- Aagje van Santen	40- Engel van Wingerden	
13- Lijntje Boerman	27- Neeltje Kroon	41- Kees Hoekwater	
14- Teus Putters	28- Gerrie Rovers	42- Kees Bakker	

Recensies

Jany Dubbeldam-van der Waal van Dijk

P. Boer & zn. Rietdekkers van Krimpen tot Giessendam

Piet Boer

Piet Boer heeft onlangs zijn tweede boek uitgebracht. Na 'Buitendams 443' is nu 'Rietdekkers van Krimpen tot Giessendam' verschenen. Het 316 pagina's tellende boek gaat uitgebreid in op het ambacht van rietdekker, het gereedschap en het product. Maar ook over de vader en opa van Piet Boer, zijn collega's, zijn klanten en de vele met riet gedekte huizen en boerderijen in de Alblasserwaard en Krimpenerwaard.

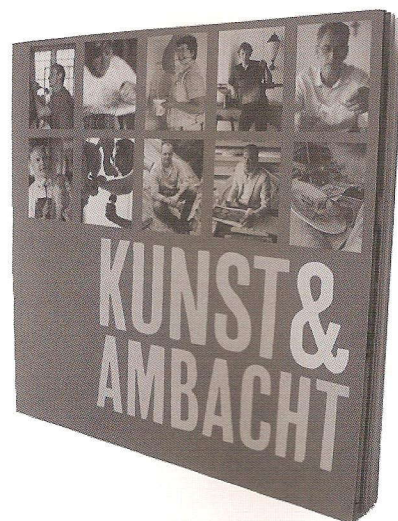
Voor dit boek doorzocht Piet Boer oude fotoboeken en ging klanten en collega-rietdekkers van zijn vader af voor verhalen. Elk dorp had vroeger zijn eigen rietdekker en iedere rietdekker in de Alblasserwaard had zijn eigen klanten. In 1965 kocht pa Boer een fotocamera waarmee hij trots zijn werk vastlegde. Hierdoor is veel bewaard gebleven.

Het boek is een mooi historisch document van de regio geworden, waarbij Piet Boer bij elk huis heeft getracht neer te zetten wie er woonden. Niet alleen van Hardinxveld-Giessendam, maar ook de woningen met rieten daken in de regio komen aan de orde.

Te koop bij de schrijver Piet Boer, Rijnstraat 5,
3371 ST Hardinxveld-Giessendam. Tel. 0184-616464.

E-mail: Piet.Boer@zonnet.nl

Prijs: € 55,-

Kunst & Ambacht

Pieter van Rooij en Jacques Poell
interviews door Elise Meier,
fotografie Corbino

Dit jaar, 2015, stond de Monumentendag in het teken van kunst en ambacht. Immers om monumenten te kunnen onderhouden voor de toekomst zijn ambachtslieden nodig, die zich dit realiseren en hun kennis over hun creatieve ambacht kunnen overdragen aan de volgende generaties.

In deze publicatie leest u over diverse ambachtelijke technieken die gebruikt worden om de materialen die in een monument te vinden zijn te bewerken.

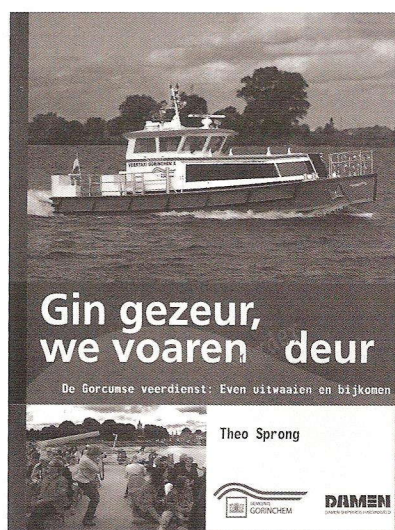
Zoals ieder jaar is de Stichting Open Monumentendag er weer in geslaagd een prettig leesbare publicatie uit te geven!

Verkrijgbaar bij de Stichting Open Monumentendag, Nieuwezijds Kolk 28, 1012 PV Amsterdam.

Tel. 020-4222118. E-mail:

info@openmonumentendag.nl

Prijs € 10,-

Gin gezeur, we voaren verder deur

De Gorcumse veerdienst: even uitwaaien en bijkomen

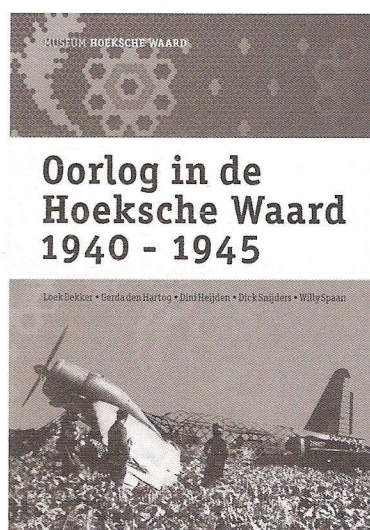
Theo Sprong

Dit boek beschrijft de geschiedenis van bijna 700 jaar veerdiensten rondom Gorcum. In eerste instantie werd het veer verpacht aan particulieren, maar in 1565 kreeg de stad Gorinchem het veerrecht op Sleeuwijk zelf in handen. De veerdienst Gorinchem – Sleeuwijk werd in de loop der eeuwen steeds meer een belangrijke schakel voor het verkeer dat via Amsterdam/Utrecht naar het zuiden wilde en andersom. Met de bouw van de Gorcumse brug kwam hier een einde aan.

In 1994 kwam het tot een herstart en nu heeft de veerdienst zich ontwikkeld tot een bloeiend bedrijf. Een leuk boek om te lezen voor de belangstellenden van de Gorcumse ponten en wie heeft daar nooit eens een oversteek mee gemaakt!

ISBN 978-90-808594-0-1

Uitgegeven in 2012 door de Gemeente Gorinchem i.s.m. Studio Id.

Oorlog in de Hoekse Waard 1940 – 1945

Diverse auteurs

In vijf hoofdstukken vertellen de auteurs hoe de oorlog diep ingreep in het leven van de bewoners van de Hoekse Waard. Aan het begin en het einde van de oorlog lag de Hoekse Waard aan het front waar hevig werd gevochten. Ook in de 'rustige jaren' was de invloed van de bezetting op het dagelijkse leven groot. De bombardementen en luchtgevechten trokken een spoor van vernieling en veroorzaakten veel leed. De bevolking ontkwam niet aan Jodenvervolging en dwangarbeid. Duizenden inwoners werden van huis en haard verdreven toen door de Duitsers de helft van de Hoekse Waard en het eiland Tiengemeten onder water werd gezet. Onderduik, verraad en liquidaties. Wraakacties door de Duitsers, waardoor dodelijke slachtoffers vielen. Schaarste en gebrek, hongertochten, het komt allemaal aan bod. Voor velen zijn het onbekende gebeurtenissen. Vooral omdat er na de oorlog weinig of niet over werd gepraat.

Maar het verhaal over de oorlog in de Hoekse Waard blijkt niet vergeten. Na zeventig jaar komen honderden Waarders alsnog aan het woord of worden vermeld. Voor het eerst zijn de namen bijeengebracht en gepubliceerd van alle 362 oorlogsslachtoffers, die van 10 mei 1940 t/m 15 augustus 1945 zijn omgekomen.

Een uniek boek, goed gedocumenteerd, de moeite waard om te lezen!

ISBN: 978-90-824176-0-9

Uitgegeven ter gelegenheid van 70 jaar bevrijding van Nederland, gelijktijdig met de expositie in het Museum Hoekse Waard tot 27 maart 2016. Verkrijgbaar in het Museum Hoekse Waard, Hofweg 13 3274 BK Heinenoord. Info@streekmuseumhw.nl

kerstnacht

Nog immer straalt als eeuwen her
in deze nacht een held're Ster,

nog immer waken, uur na uur,
de herdersknappen bij het vuur,

nog immer wordt een schoon accoord
in 't heilig Eng'lenlied verwoord

en wie de Stem wil volgen, vindt
een Moeder met een schuld'loos Kind.

Hoe simpel stelt God het probleem:
een stal, een kluis, een hut van leem,

zô zij ons hart, eer 't zich bereidt
tot berging van Zijn Heerlijkheid.

Wij laten sporen in de sneeuw,
veel donk're sporen, eeuw na eeuw,

de blankheid schendend, pas na pas...
— De sneeuw rijst niet gelijk het gras. —

Slechts hij, die kind wordt met het Kind,
is voor de waan der wereld blind,

hij buigt de knie, in ootmoed stil
voor 't eeuwig wonder van Gods wil.

Hij zingt zoals een kind zingt, rein
en arg'loos weer het oud refrein,

hij brengt, met een geheim vertrouwd,
zijn offer: wierook, myrrhe en goud.

Slechts wie 't mysterie heeft verstaan,
kan ongebaande wegen gaan,

omdat hoog boven 't aards gerucht,
zijn ziel naar Beth'lems stilte vlucht.

O, wonder, onaantastbaar groot
en nooit verwonnen door de dood,

bloem in de sneeuw, waar eens ons hart
het zaad gestrooid vond van de smart.

Een Moeder met haar Kind; was ooit
een vrouw op aard zo schoon getooid,

dan zij, die in haar schaam'le woon
de Liefde aanvaardde in Gods Zoon.

Wij zijn zo arm, zolang het Kind
geen herberg in ons midden vindt,

zo moe, wanneer het hoogste recht
der Liefde een schuilplaats wordt ontzegd.

Maar tóch: nog immer straalt het Licht,
hoezeer het duister zich verdicht,

nog immer roept een kleine stem
ons dolend hart naar Bethlehem,

nog immer ruisen, pril en puur,
Gods melodieën, uur na uur...

nog immer zweeft in sterrenschijn
Gods glimlach over nood en pijn.

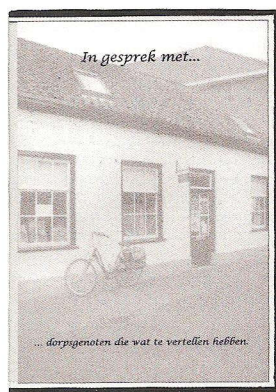
En immer wacht — naast kribbe en kruis —
verdreven uit Zijn Hemels huis,

het Kind, dat alle leed aanvaard
en tóch verwonnen heeft op aard.

FROUWIEN VAN DER VOOREN KUYPER

Uitgaven in de Historische Reeks en speciale uitgaven van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam

1. Buitendams 4 (1778-1978)	€ 2,25
2. Molens van Hardinxveld-Giessendam	€ 3,85
3. Den Eendenbout (opgraving in een woonheuvel)	€ 3,85
4. Het stoomgemaal	x
5. Makelaars van Hardinxveld-Giessendam	€ 3,85
6. Buitendams 118 (Giessendamse boerderij)	x
7. 700 jaar Dam	€ 3,20
8. Parlevinkers	x
9. Rondom de Giessen	x
10. Swets tabak en daar blijf ik bij	€ 6,60
11. Hardinxveld en Giessendam in de Franse Tijd	€ 5,65
12. Café Schalk	€ 5,65
13. 100 jaar boemelen	x
14. De Hongerwinter	€ 6,60
15. De Hennepteelt	€ 4,40
16. Het kleine monument in Hardinxveld-Giessendam	€ 5,45
17. Dijken en doorbraken	x
18. Aan d'n dijk	x
19. Gemeentehuizen van Hardinxveld-Giessendam	€ 2,25
20. Ievers tussen Kaai en Kloeve... deel 1	x
21. Aart van Bennekum, kunstenaar	€ 6,80
22. Herinneringen aan oorlogstijd	x
23. 100 jaar Nederlandse Protestantenbond	x
24. Ievers tussen Kaai en Kloeve, deel II	€ 6,80
25. Uit de pen van tante	€ 6,80
26. De watersnood van 1953	x
27. Schuttevaer en Binnenvaart	x
28. De Crisisjaren in Hardinxveld en Giessendam	x
29. Vrouwenrecht en liberalisme aan de Merwedijk	€ 6,60
30. De 50ste mei	x
31. De samenvoeging van Giessendam en Hardinxveld	€ 8,85
32. C. Baardman, de schrijver en zijn werk	€ 7,95
33. Het Langeveer	€ 6,60
34. De Indiëgangers	€ 12,50
35. 1899-1999 Nieuws van honderd jaar geleden	€ 6,80
36. De Peulenstraat in 1950	x
37. Groeten uit Giessendam	€ 8,25
38. De historie van het pand Buitendams 4	€ 6,50
39. Nievers was den dijk echt recht	€ 9,20
40. Groeten uit Boven-Hardinxveld	€ 8,90
41. Kleine zaken van een kleine kerk, Gereformeerden in Hardinxveld	€ 9,80
42. Groeten uit Beneden-Hardinxveld	€ 8,90
43. 150 jaar Openbaar Onderwijs in H'veld-Giessendam	€ 8,90
44. Merwedegijzelaars, slachtoffers van de razzia van 16 mei 1944	x
45. Marius Donk, leven en werk van een gedreven architect	€ 8,50
46. Winkels op de Buurt	€ 8,50

Nieuwste uitgave:
**In gesprek met...
...dorpsgenoten die wat te vertellen
hebben.**
Gert Romijn
(2015)

Overige uitgaven:

Het Verleden Nu (fotoboek)	€ 11,35
Buitendams huis-ter-om-op	x
Een wandeling door Binnendams	€ 6,80
Van Geslacht tot Geslacht... (uitgave van de Hervormde Kerk Giessendam en Hardinxveld)	€ 15,90
Hardinxveld en Giessendam, van vissers- en hoepmakersdorpen naar industriegemeente	x
Hardinxveld en de riviervisserij	€ 20,40
Rehobothschool 1860-1985	x
Van hondekarren en hobbelbussen	x
Anders nog iets (neringdoenden en bedrijven)	€ 2,25
Dr. Aris Graftdijk, Photographie	€ 11,35
Herberg De Zwaan	€ 15,90
Onder ons gezeed	x
Het verhaal van de dijk	€ 7,95
Hoeke Doeme?	€ 7,95
Dvd Dorpsfilm 1953	x
Hardinxveld-Giessendam in de jaren 50	x
(nog te koop in Museum De Koperen Knop)	€ 15,00
Gekleed in de Waard	€ 12,50
Dvd Bommen op de Buldersteeg	€ 10,00
Autobusverkeer in de Alblasterwaard en de Vijfheerenlanden 1905-1945	€ 15,00

Uitgaven van de Stichting Dorpsbehoud

Van boodschappen doen naar winkelen	€ 2,25
Heggen en Steggen (tweede druk)	€ 7,95

Alle uitgaven zijn, tenzij uitverkocht, verkrijgbaar op de volgende adressen:

Historisch Informatie Centrum, Peulenstraat 243 Elke zaterdagmorgen van 10.00-12.00 uur.
IJzerwinkel van de heer Coenraads, Buurt 6, Boven-Hardinxveld Tijdens openingstijden winkel.
Secretariaat Historische Vereniging, Buitendams 77 maandag t/m vrijdag.
Museum De Koperen Knop dinsdag- t/m vrijdag 13.00-17.00 uur, zaterdag van 11.00- 17.00 uur.

* met een x gemerkte uitgaven zijn uitverkocht

Goede
Feestdagen

IN MEMORIAM

Als bestuur zijn wij op 8 december j.l. opgeschrikt door het onverwachte overlijden van ons bestuurslid

Fred van den Heuvel.

Fred verzorgde al meerdere jaren de lay-out van het Mededelingenblad en was tevens de beheerder van de website.

Fred was collegiaal, betrokken, vriendelijk en bescheiden we zullen hem vanwege zijn persoonlijkheid en specifieke kennis node missen.

